

“Proletaryanın ilk kesin meydan savaşı!” - Karl Marx

Proletarya, kendi mezarlarını burjuva cumhuriyetinin doğum yerleri hâline getirdiği anda, burjuva cumhuriyetini, amacının sermayenin egemenliğini ve

emeğin köleliğini ölümsüzleştirmek olduğunu açıkça ilan eden bir devlet olarak, saf biçimiyle ortaya çıkmak zorunda bıraktı. Tüm zincirlerinden kurtulan bur-

juva egemenliği, yaralı, uzlaşmaz ve yenilmez düşmanını sürekli karşısında gördüğünden, hemen burjuva terörizmine dönüşmek zorundaydı.

s.12

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 24
25 Haziran 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak51.net

Toplumsal kriz ve mücadele dinamikleri

Kürt ve Türk halklarının mücadele birliği örmek

Faşist rejimin karşısına çıkarılacak en etkili güç, Kürt halkının ulusal eşitlik ve özgürlük talebini cepheden savunan bir işçi hareketidir.

Gelir dağılımı felaketi!

2020'de sistem bütün vahşetiyle devredevdi. Emekçiler kendilerinin, ailelerinin ve arkadaşlarının hayatı pahasına daha yoğun çalışmaya zorlandılar.

Emperyalist işgal taşeronluğundan beka devşirmek

Afganistan'da ABD emperyalizminin taşeronluğuna gönüllü olan AKP iktidarı, bundan beka devşirmeyi umsa da bu özlemi kursağında kalacaktır.

Fransa'da polis devletinin tahkimatı ve faşistlerin yükselişi

s.18

Özgürlüğümüzden vazgeçmiyoruz!

s.22

Toplumsal kriz ve mücadele dinamikleri

Mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal ekseninin ön plana çıkarılması, devrimci bir sınıf hareketini geliştirme çabasına odaklanmak, kavranması gereken en temel ve çözücü halkadır. Bu doğrultuda alınacak mesafe, diğer sosyal mücadele dinamiklerinin de bu eksende birleşmesini, böylece sağlıklı bir zeminde ilerlemesini kolaylaştıracaktır.

Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarının yıllardır biriktirdiği kriz dinamikleri gerici-faşist iktidarın ardı arkası kesilmeyen saldırılarıyla, dizginsiz sömürü ve baskı politikalarıyla aşılmaya çalışılmış, ancak sonunda varılan yer tam bir iflas tablosu olmuştur. Sermayenin “demir yumruğu” olarak hareket eden, kuralsız ve keyfi bir sömürü cehennemi yaratan tek adam rejimi, buna rağmen, derinleşen krizi bir nebze hafifletmek bir yana, ona yepyeni boyutlar kazandırmış, ekonomiyi çöküşün eşiğine getirmiştir.

Bugün emekçilerin yaşamında büyük bir yıkım yaratan sadece yapısal krizin sonuçları değildir. Üretimden çok rant alanlarına akıtılan, devasa bir borçlanmaya dayalı “ekonomik büyüme”nin faturası, kendi sefil çıkarları için dışarda izledikleri maceracı politikaların yarattığı sorunlar ve ek faturalar, kapitalizmin işleyiş yasalarını hiçe sayan keyfi müdahaleler vb. de yaşanmakta olan krizi alabildiğine derinleştirmiştir.

Öte yandan, dizginsiz bir artı-değer sömürsünün önünün açılmasının yanı sıra büyük bir açgözlülükle ülkenin tüm zenginliklerinin üzerine çökmüştür. Yağmaya, talana, ranta, soyguna, yolsuzluğa, mala çökmeye, yandaş sermayeye kaynak aktarmaya dayalı bir haramiler

düzeni kurulmuştur. Bunlarla da yetinilmemiş, ülke bizzat iktidar eliyle bir kara para aklama cenneti haline getirilmiştir. Uyuşturucu, silah ve enerji kaçakçılığı gibi kirli işleri de bizzat kendi denetimlerine alarak, bu yolla da kasalarını doldurma yolunu tutmuşlardır.

Tüm bunların ürünü çürüme ve kokuşma düzeninin tüm dokularına sirayet etmiş, siyasette, bürokraside, yargıda, medyada ve giderek toplumun küçümsenemeyecek bir kesiminde büyük bir kirlenme yaratmıştır. Bugün düzendeki çürüme ve kokuşmanın derinleşmesine devletteki çeteleşme ve mafyalaşmanın yeni bir boyut kazanması eşlik etmektedir. Dinci-faşist iktidar işleri faşist çetelerini ve tetikçilerini sokaklara salmaya vardiğinde ve yeni bir kirli savaş dönemine hazırlanmaktadır.

Gelinen yerde Türkiye çok ağır bir toplumsal krizle yüz yüzedir. Ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel, ahlaki vb. boyutları olan çok yönlü ve çok kapsamlı bu krizin yarattığı boğucu atmosfer toplumun çok değişik katmanlarının öfke ve hoşnutsuzluğunu günden güne büyütmektedir. Ülkenin ve toplumun üzerine bir karabasan gibi çökmüş bulunan dinci-faşist ağırlık altında nefes alamaz hale gelen ve ağır bir sosyal yıkımı yaşayan

toplumun önemli bir kesimi bir çıkış yolu aramakta, alttan alta biriken toplumsal mücadele dinamikleri kendini şu ya da bu biçimde dışa vurmaktadır.

MÜCADELE DİNAMİKLERİ

Henüz birleşik bir harekete dönüşemeyen toplumsal muhalefet dinamikleri; işçi-emekçi direnişleri, gençlik direnişi, kadın direnişi, Kürt halk direnişi, çevre direnişi ve iktidarın dinci-faşist politikalarına karşı laiklik vb. üzerinden genel bir toplumsal muhalefet olarak sıralanabilir.

İşçi sınıfı ve emekçilerin bir kesimi dizginsiz sömürü karşısında en durgun dönemlerde bile şu ya da bu biçimde direnme yolunu tutmuş, tüm saldırılara rağmen bunun öne kesilememiştir. Bu direnişler halihazırda sınırlı kalsa da sınıf saflarında mücadele eğilimi ve örgütlenme arayışı giderek büyümektedir. İşçi ve emekçilerin bir kesiminin hala da din istismarı ve ırkçı şovenizmle denetim altında tutulabilmesi geçici bir olgudur. Derinleşen kriz batağı bunun imkanlarını günbegün tüketmektedir.

Gençlik bir diğer önemli mücadele dinamiği olarak öne çıkmaktadır. Gelecek kaygıları ve özgürlük arayışının yön verdiği bu mücadelede, yanı sıra özerk-de-

mokratik üniversite istemi belirgin bir yer tutmaktadır. En son Boğaziçi üzerinden kendisini ortaya koyan gençlik mücadelesi ülke genelinde büyük bir destek bulmuş, gençliğin bir mücadele geleneğine sahip olduğu bir kez daha açığa çıkmıştır.

Kadın direnişi temelde dinci-faşist iktidarın dayatmalarına, kadın kimliğine saldırılarına, kadın cinayetlerine vb. karşı gelişip güçlenirken, öte yandan kadınlar işçi-emekçi direnişlerinde, çevre direnişlerinde, Kürt halk direnişinde belirgin bir biçimde öne çıkmaktadırlar. Halihazırda kadın muhalefeti toplumsal mücadeleden önemli dinamiklerinden biri olmayı sürdürmektedir.

Dinci-faşist iktidar uzun bir dönemdir çevrenin/yaşam alanlarının tahribatına dayalı yağma ve rant politikalarını hayata geçirmeye çalışmakta, bu girişimler pek çok yerde anlamlı direnişlerle yanıtlanmakta, yer yer de püskürtülebilmektedir. Ülke zenginliklerinin peşkeş çekilmesinin yanı sıra doğal çevreyi yıkıma uğratan bu pervasız saldırılar toplum ölçüsünde de duyarlılık yaratmakta, bundan da güç alan soluklu direnişler gerçekleşmektedir.

Kürt ulusal direnişi ise esasta kendi mecrasında ilerlemekte, son dönemde dizginlerinden boşalan saldırganlık Kürt halkının ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesinin daha da ivme kazanmasına yol açmaktadır. Birbirini izleyen bir dizi saldırının son halkası İzmir'deki planlı provokatif saldırı olmuş, ancak büyük bir sarsıntıya yol açan bu kirli politika ters tepmiştir. Bu saldırılar Kürt direnişini boğmak bir yana, toplumun ilerici kesimlerinin dayanışmasını güçlendiren bir rol oynamıştır.

ORTA SINIF MUHALEFETİ

İktidarın dinci-faşist politikalarına karşı laiklik, cumhuriyet değerleri, demokrasi vb. üzerinden gelişen genel toplumsal tepki ise, temelde orta sınıf duyarlılığının ürünüdür. Bu ilerici burjuva ara katmanlar ve onların temsilcileri, tam da sınıfsal konumlarından dolayı, laiklik, yaşam tarzı, aydınlanma ya da ilerici kültürel değerler mücadelesini öne çıkarmakta, bunların temel toplumsal sorunlarla bağını geri plana itmektedirler.

Toplumun önemli bir kesimini kapsayan bu ilerici orta sınıf duyarlılığı elbette küçümsenemez. Fakat burada sorun, bunun solun bir kesimini de etkileyerek, devrimci siyasal mücadelenin kendi gerçek toplumsal eksenine oturmasını ve doğru hedeflere yönelmesini zora sokmasıdır. Zira, sermayenin dinci-faşist iktidarına karşı mücadelenin devrimci bir çizgide ilerletilmesi ve mücadele dinamiklerinin ortak bir kanala akıtılabil-

mesi, toplumdaki kutuplaşmanın sınıfsal eksene oturabilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Bugüne kadar devrimci siyasal mücadelenin en büyük açmazı bu olmuştur. Dinci-gerici ağırlığa karşı toplum çapında yaşanan kutuplaşmada gerçek sınıfsal-siyasal sorunların geri planda kalması, sınıfsal eksende bir mücadelenin örülmemesi, ayrı mecralarda gelişen mücadele dinamiklerini de orta sınıf etkisine açık ve tabi hale getirmiştir.

Kürt ve Türk halklarının mücadelesini birliğini örmek

A. Engin Yılmaz

MÜCADELENİN GERÇEK SINIFSA- SİYASAL EKSENİ

“İşçi sınıfı ve emekçilere sermayenin sınıfsal saldırısı ile toplumsal muhalefete devletin siyasal saldırısı, bugünün Türkiye’sinin, rejim bünyesindeki sorunların ve hesaplaşmaların gölgesinde kalan en temel gerçeğidir.” (TKİP 30. Yıl Konferansı Bildirgesi / Kasım 2017)

“Tayin edici önemdeki bu sınıfsal-siyasal gerçeklerin rejim krizinin ve onun bir yansıması olarak ortaya çıkan laiklik, cumhuriyet değerleri, yaşam tarzı türünden ikincil önemde sorun ve söylemlerin gölgesinde kalması, devrimci siyasal mücadelenin halihazırdaki en önemli handikabıdır. Bu çerçevede devrimci siyasal çizgi ve tutum, her şeyden önce bu çarpıklığı hedef almak, mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal eksenini ön plana çıkarmakla yükümlüdür. Bu, dinci faşist iktidara karşı mücadeleyi sağlam ve gerçekten devrimci sınıfsal bir temele oturabilmenin zorunlu bir koşuludur aynı zamanda.” (TKİP VI. Kongresi Bildirgesi / Aralık 2018)

Bu değerlendirmeler, bugünün Türkiye’sinde devrimci siyasal mücadelenin en temel zaafiyet alanının ve dolayısıyla en temel ihtiyacının altını çizmektedir.

Mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal ekseninin ön plana çıkarılması, devrimci bir sınıf hareketini geliştirme çabasına odaklanmak, kavranması gereken en temel ve çözücü halkadır. Bu doğrultuda alınacak mesafe, diğer sosyal mücadele dinamiklerinin de bu eksende birleşmesini, böylece sağlıklı bir zeminde ilerlemesini kolaylaştıracaktır.

Sınıf devrimcilerinin ve Türkiye devrimci hareketinin önünde sermayenin dinci-faşist rejimine karşı mücadeleyi bu çizgide geliştirme görev ve sorumluluğu durmaktadır. Tüm güç ve imkanlar bu doğrultuda harekete geçirilmeli, sınıf eksenli sosyal mücadelenin gelişimini kolaylaştıracak birleşik mücadele zeminleri yaratılmalıdır.

Yarın beklenmedik biçimde gelişebilecek geniş çaplı bir halk hareketliliğini kucaklayabilmek, bugünden sistemli ve hedefli bir yönelimle yeni yeni örgütlü mevziler yaratılabilmesine sıkı sıkıya bağlıdır.

HDP İzmir İl Örgütü binasına yönelik saldırı ve Deniz Poyraz’ın katledilmesi, hemen tüm cephelerde batağa saplanan ve bu bataktaki çıkış-çözüm yolu bulamayan dinci-faşist iktidarın, ayakta kalabilmek için yeni cinayet ve katliamlara başvurabileceğini ortaya koydu. Zira Türkiye kapitalizmi, özellikle de AKP-MHP iktidarı altında içinden çıkılmaz büyük ekonomik, siyasal ve sosyal krizler ve sorunlar biriktirdi. Yanı sıra yaklaşık on dokuz yıllık iktidarı boyunca, emekçilerin yaşamını adeta cehenneme çeviren dinci-faşist rejim, yarattığı toplumsal çürüme ve kokuşma, devletteki çeteleşme ve mafyalaşma alanında da zirve yaptı. Devletin derinliklerinden gelen bir çetenin sınırlı işfaatları buna ayrıca ayna tuttu. Dolayısıyla, saplandığı bataktan çıkış olarak çıplak zora daha fazla başvurmak ve cinayetlere yönelmek rejimin elindeki etkili araç haline gelmiş bulunuyor.

Geniş kitleler tarafından her türlü pisliğin, ahlaksızlığın, hırsızlık ve yağmanın, uyuşturucu ticaretinin, kirli ve kanlı işlerin mimarı kabul edilen AKP-MHP bloku, tüm moral güç ve dayanaklardan yoksun kalmış, kitle tabanını büyük oranda kaybetmiş ve meşruiyetini yitirmiş durumdadır. Ayyuka çıkan ve mide bulandıran olaylar dizisiyle kimlik ve konumu daha da ağır darbe almış, işi daha da zora girmiş bulunuyor. Bir süredir Türkiye’yi sermaye sınıfı adına yöneten faşist blok, artık yönetemez durumdadır. Bütün gelişmeler, mevcut rejimin kendi sınırlarına dayandığını göstermektedir. Ama iktidarda kalabilmek için de iç savaş dahil her türlü yol ve yöntem başvurmayı göze alabilecek kadar bir gözü dönmüştüğü içindedir. Çözumsuz ve çıkışsız olduğu

ölçüde şiddetin, baskı ve terörün dozunun artırmak, cinayetlerin ve katliamların önünü açacak politikalara ve pratiklere yönelmek, sermaye iktidarı için bir zorunluluk haline gelmektedir.

Uygulanan baskı ve terör yeterli bulunmuyor olmalı ki Kürt halkı ve hareketinin yanı sıra devrimci ve ilerici güçler başta olmak üzere bütün bir toplumsal muhalefet, cinayet ve katliamlarla tehdit edilmektedir. Bu tehdidin ilk icraatı, HDP’ye yönelik toplu katliam girişimi ve Deniz Poyraz’ın hunharca katledilmesidir. Bu, baskı, terör, cinayet ve katliam politikalarının yeni bir evreye taşınacağına işaret etmektedir. Dolayısıyla HDP’ye dönük silahlı saldırı ve Deniz Poyraz’a sıkılan kurşunlar, toplumun öncü ve örgütlü güçleri başta olmak üzere işçi sınıfı ve emekçilere, onların eşitlik, özgürlük ve sosyal kurtuluş özelemlerine sıkılmıştır.

KÜRT SORUNUNDA ÇÖZÜMSÜZLÜK VE KÜRT HALKINA DÜŞMANLIK

Sömürgeci sermaye devleti, Kürt sorununu karşısında tam bir acz ve çaresizlik içinde debelenmektedir. Bugüne kadar katliamlar da dahil olmak üzere Kürt halkına ve hareketine karşı başvurmadığı kirli-kanlı yol ve yöntem bırakmamasına rağmen gerçek bir iflasla karşı karşıyadır. Zaman zaman gündeme getirilen, aldatma ve oyalamalardan başka anlam taşımayan kimi politikalar ve “siyasal çözüm” gibi sinsi-sahte girişimler bir yana bırakılırsa devlet kent ve kasabaları yerle bir edecek, binlerce Kürt emekçisini bodrumlara gömecek denli vahşileşerek kirli savaşı topyekûn boyutlandırıp sürdürmektedir.

Uzun yılları bulan aldatıcı oyalama-

ların ve envai türlü entrikaların ardından Erdoğan-Bahçeli iktidarının Kürt sorununda kirli bir savaşı tırmandırmak dışında hiçbir politikası yoktur. Bu ise onyıllardan beridir zaten uygulanmakta olan ama umulan sonucu yaratmakta işe yaramamıştır. Zira uluslararasılaşan ve çözümünü dayatan Kürt sorunu ve büyük bir ulusal uyanış yaşayan Kürt halkının ulusal eşitlik ve özgürlük özlemi yerli yerinde durmaktadır. Bu özlem ve talep karşılanmadığı ölçüde Kürt halkını teslim almak mümkün değildir.

Erdoğan-Bahçeli iktidarı azgın bir şoven-milliyetçi histeriyle Kürt-Türk düşmanlığını her yolla kışkırtmaktan medet umuyor. Geleneksel inkar ve imha çizgisine yeniden geri dönerek, Kürt halkına yönelik zorbalık ve katliamlarda her türlü sınır ve ölçüleri aşıyor. Kürdistan’ın kent, kasaba ve köylerinde estirdiği terörü Türkiye’nin metropollerinde yaşayan Kürt kitlelerine ve örgütlü gücüne yöneliyor. AKP-MHP iktidarının denetimi ve bilgisi dahilinde ülkücü-faşist güçlerden oluşan ve Kürt düşmanlığıyla eğitilen vahşi ruhlu çeteler aracılığıyla Kürtlere karşı ülkenin dört yanına yayılan linç girişimleri örgütleniyor. Yanı sıra devletin doğrudan parçası olan sivil faşist çeteler de Deniz Poyraz örneğinde görüldüğü gibi yeni cinayetler ve katliamlar için seferber edilmek üzere hazır tutulmaktadır.

İşlenmesi muhtemel olan yeni cinayet ve katliamların öncelikli hedefinde, öncüsüz bırakma saldırısı kapsamında yasal ve silahlı kanatlarıyla Kürt hareketinin tasfiyesi edilmesi durmaktadır. Bunun başarılması durumunda büyük fedakarlıklar, bedeller ve acılarla Kürt halkı ve hareketinin bölgesel düzeyde elde edilen kazanımlarının tasfiyesinin mümkün

olacağı düşünülmektedir. Bunun için de içerde ve dışarda Kürt halkına ve hareketine, onun demokratik kazanımlarına karşı “yeniden” bir “topyekûn savaş” içerde ve sınır ötesinde bütün bir acımasızlığıyla sürdürülüyor.

REJİM PAYINA “BATI CEPHESİNİ” SAĞLAM TUTMA İHTİYACI

Sömürgeciliğin Kürt halkına karşı yeni düzeyde yürüttüğü “topyekûn savaş”ın başarısı “Batı cephesini”nin sağlam tutulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu da Türkiye işçi ve emekçilerin temel demokratik hak ve özgürlüklerinin gasp edilmesini, temel sosyal, iktisadi ve siyasi talepler uğruna olan mücadelesine karşı “topyekûn saldırı”yı ve azgın bir devlet terörünü gerektiriyor. Nitekim yıllardan beridir yaşanmakta olan budur. Bunun yeni bir safhaya taşınacağına işaretleri çoğalmaktadır. Türkiye işçi sınıfına ve emekçi kitlelerine yönelik saldırının bir amacı, Kürt halkına dönük kudurgan saldırıları sürdürürken ülkenin batısında suskunluğu sağlamak ve bu yolla Kürt düşmanı politikalara daha kolay uygulama imkanı elde etmektir. Bir diğer amacı ise gelişip büyüyecek bir işçi-emekçi hareketini daha doğmadan boğmak ya da denetim altında tutmak, öncü güçlerini de ezmektir. Hedef ise aynı zamanda Kürt halkıyla işçi sınıfının mücadele birliğini engellemektir.

Kürt halkının ulusal eşitlik ve özgürlük mücadelesiyle Türkiye işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadelesinin birleşmesi, giderek birleşik bir sınıf savaşı cephesinin açılma olasılığı, sermaye iktidarının en büyük korkusudur. Türkiye’nin devrimci ve ilerici hareketi ile ulusal demokratik istemlere dayalı Kürt hareketi, bugünün Türkiye’inde bu korkuyu büyüten iki temel toplumsal dinamiktir. Bu iki dinamik, mutlak şekilde ezilmek istenmektedir. Fakat bugüne kadar denenmedik yol, yöntem ve araç bırakılmalarına rağmen bunu başarabilmiş değiller. Bunun hırçınlığı içinde bulunan ve kuduran rejim, örgütlü güçleri ezmek için cinayet ve katliamları da kapsayacak olan yeni bir terör dalgası başlatmak niyetinde görünüyor. Zira ayakta kalabilmek için elinde terör ve şiddetten başka araç kalmamış bulunuyor.

YAKICI İHTİYAÇ: POLİTİKLEŞMİŞ İŞÇİ SINIFI HAREKETİ

Faşist rejimin elindeki bu aracın karşısına çıkarılacak en etkili güç, politikleşmiş ve dolayısıyla da Kürt halkının ulusal eşitlik ve özgürlük talebini cepheden savunan bir işçi hareketidir. Türkiye’nin sermaye iktidarı Kürt halkını sömürgeci kölelik altında tutarken, işçi sınıfını da sı-

nıfsal köleliğe mahkum etmektedir. Ama azgın bir şovenizm zehiriyle sersemletilen, sınıf bilincinden yoksun, örgütsüz ve dağınık olan işçi sınıfı, bu mevcut durumdandan kaynaklı olarak, kendisine dayatılan ağır sömürü ve sınıfsal kölelikle Kürt halkına dayatılan sömürgeci köleliğin aynı burjuvazi ve onun devleti tarafından yürütüldüğünün henüz bilincinde değildir. Sınıf bilincinden yoksun ve örgütsüzlüğü nedeniyle işçi sınıfı, Kürtlerin meşru ulusal taleplerini terör ve katliamla ezmek isteyen burjuva devletin, kendi sınıfsal taleplerinin karşısına da aynı terörle çıktığını henüz görememektedirler.

İşçi sınıfının bugünkü bu politik geriliği, burjuva bilincin etkisi, şovenizm zehiri ve daha başka etkenler, onu Kürt sorunu ve Kürt halkının meşru ulusal hakları ve mücadelesi karşısında kayıtsız hale getirmektedir. Oysa bütün bir yükünü ve bedelini Kürt yoksul sınıflarının taşıdığı ulusal hareketin gelecekteki akıbetinin ne olacağı ve mücadelenin nasıl bir merrada seyredeceği, esası yönünde Türkiye işçi sınıfının ortaya koyacağı politik inisiyatifte bağlıdır. Devrimci bir işçi hareketi, Kürt halkının mücadelesine soluk ve güç kazandıracak gibi, onunla en ileri düzeyde bir kader birliği gerçekleştirmenin de güvencesi olacaktır.

Türkiye’nin kapitalist düzeni, onun baskı ve şiddet aygıtı olan devleti ve bu devleti elinde tutan AKP-MHP iktidarı, büyük açmazlarla ve devasa çözümsüz sorunlarla yüz yüzedir. Bunun yol açtığı sonuçlar düzene karşı öfkeyi ve sosyal patlama dinamiklerini mayalamakta, sınıf ve emekçi kitleleri çıkış aramaya ve mücadeleye yöneltmektedir. Devrimci hareketin rahatsız edici düzeydeki parçalı durumuna, zayıflığına ve güçsüzlüğüne rağmen, Türkiye’de devrimci bir sınıf ve kitle hareketini geliştirmenin olanakları giderek büyümektedir.

Bu olanağı güce dönüştürecek toplumsal zemin ise işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı, bütün toplumun üzerine bir karabasan gibi çöken gerici-faşist kuşatmayı yarabilecek biricik sınıftır. Dinci-faşist iktidarla devrimci bir hesaplaşmanın yolunu ancak bu sınıf açabilir. Toplumun ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan öteki katmanlarının büyüyen hoşnutsuzluğunu ancak işçi sınıfı ekseni ortak bir kanalda doğru bir merraya taşıyabilir. Kürt sorunu konusunda gerçek bir “açılımı” başarıp onu bugünkü kısır döngüden de ancak bu sınıf kurtarabilir. Türkiye devriminin temel bir toplumsal dayanağı olan Kürt sorunu ve mücadelesini devrim davasını büyütmenin bir olanağına çevirmek de ancak işçi sınıfının devrimleşmesi sayesinde mümkün kılınabilir. Zor olan bu görevi başarmak, Türkiye devrimci hareketinin omuzlarındadır.

Yargı terörü devam ediyor

AKP-MHP gericiği toplumsal muhalefete yönelik saldırılarını hız kesmeden sürdürüyor. Düzenin çürümüşlüğüne, devletin mafyalaşmasının toplumun gündemine bu denli girdiği ve tartışıldığı bir dönemde gerici-faşist iktidarın saldırılarını yoğunlaştırması kuşkusuz boşuna değil. Toplumsal meşruiyetini kaybeden AKP-MHP iktidarı hala şovenizmden, terör demagojisinden, “yerli ve milli” teranelerinden medet umuyor. Uyuşturucu ticaretinden silah ve petrol kaçakçılığına, yağma ve talandan savaş suçlarına varıncaya dek durmaksızın kabaran kirli sicilini gizlemeye çalışıyor. Bunu da yıllardır işçi ve emekçilerin bilincini dinci, gerici, şoven ideolojilerle bulandırarak yapıyor.

Halkların, işçi ve emekçilerin kanlarında eli olan bu mafya düzeni varlığını sürdürmek uğruna elindeki her türlü imkanı kullanıyor. Bu imkanların başında ise polis-bekçi ordusu ve talimat bekleyen yargısı geliyor. Toplumsal muhalefete yönelik işkence, gözaltı, tutuklama saldırıları ve yargı terörü her fırsatta devreye sokuluyor. Bu kudurganlık sermaye devletinin korkusunu da gözler önüne seriyor.

Geçtiğimiz aylarda Gezi Direnişi ve Kobane davalarının tekrar açılması, keza son olarak da HDP’nin kapatılmasına ilişkin iddianamenin kabul edilmesi, baskı ve zorbalığın olduğu kadar iktidarın korkusunun da somut ve güncel örnekleridir. Bu davalar, daha en başında, davaların açılışı itibariyle bile tek adam rejiminin talimatı ile gerçekleşmiştir. Kadınların ve gençlerin sokaklara taşan öfkesi ve eylemleri Gezi Direnişi fobisini canlandırmış, yargıya “Yeni Gezi yaratmak isteyenler cezasını çekecektir” talimatı verilmiştir. Öyle ki burjuva yargısının bile suç bulamadığı ve iki kere beraat kararı verilen Gezi Direnişi Davası, yargıya verilen talimatla, toplumsal muhalefete dönük bir gözdağı olarak yeniden açılmıştır.

Kürt halkına ve HDP’ye yönelik sonu gelmez baskıların temel araçlarından biri de yine düzen yargısıdır. Sermaye devleti, Demirtaş’ın tutukluluğu konusunda AİHM’in (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi) verdiği acil tahliye kararını “arkadan dolanarak” boşa çıkarmak için yeni davalar açmıştır. Çünkü AİHM’nin Demirtaş’la ilgili kararı, zindanlardaki binlerce HDP’linin tutukluluğunu ilgilendiren emsal bir karardır. Elbette ki AİHM de burjuva yargı düzeninin bir

parçasıdır. Ancak gelinen yerde sermaye iktidarı burjuva yargı düzenini bile rafa kaldırmıştır. Nitekim AİHM kararı sonrasında hemen Kobane ve HDP’yi kapatma davaları açılmıştır. Hakkında tahliye kararı verilen Demirtaş, bir gecede Kobane Davası’nın tutuklusu haline getirilmiştir. Keza zindandaki birçok Kürt siyasetçi de HDP’yi kapatma davasının sanığı haline getirilmiştir.

Gerici-faşist iktidar Kobane ve HDP’yi kapatma davaları üzerinden Kürt halkına yönelik saldırılarını kalıcı hale getiriyor. Tutukladığı binlerce insanın herhangi bir yargı kararı ile zindandan çıkamamasını garantilemeye çalışıyor. Bunun yanı sıra HDP’yi kapatma davası kapsamında hakkında siyaset yasağı istediği 500’e yakın kişiyi aktif mücadeleden uzak tutmayı hedefliyor. Halihazırda HDP’li milletvekillerinin neredeyse hepsi hakkında onlarca fezleke mevcut. Seçilmiş birçok milletvekili zaten vekillikleri düşürülerek tutuklanmışlardı. HDP’li binlerce insan sonu gelmez bir tutuklama terörü ile tutsak edildiler. Kobane ve HDP’yi kapatma davaları bu saldırının daha da şiddetlendirilmesi anlamına geliyor. Dinci-gerici iktidar bu uğurda, bir başka deyişle kendi sefil çıkarları için yargıyı hoyratça kullanıyor.

Burjuva yasalar, hukuk kuralları veya bütün bir hukuk sistemi bugün sermaye devletinin kirli sicilini aklayan, devrimcileri, ilericileri, muhalifleri ise cezalandıran bir araca dönüşmüş durumdadır. Fakat baskılar, yasaklar, tutuklamalar hiçbir zaman işçi ve emekçilerin, ezilen halkların mücadelesini durduramamıştır. Tarih bunun örnekleri ile doludur. AKP-MHP blokunun saldırıları da çürümeye yüz tutmuş bir iktidarın son çırpınışlarıdır. Sermaye düzeni ve dümenindeki dinci-gerici iktidar işçi ve emekçilerin, gençlerin, kadınların, ezilen halkların örgütlü mücadelesi karşısında duramayacaktır. Tarihin çöplüğü; imparatorluklar, krallıklar, diktatörlükler, baskıcı rejimler vb. ile doludur. Bugün yargıyı toplumsal muhalefetin üzerinde kırbaç gibi sallayan gerici-faşist iktidar da tarihin çöplüğünde yerini alacaktır. Onu hak ettiği çöplüğe süpürmenin yolu ise burjuva sınıf iktidarına son verme, diğer bir deyişle işçi ve emekçilerin, gençlerin, kadınların, ezilen halkların yaşadığı bütün sorunların kaynağı olan kapitalist düzeni yıkma mücadelesini yükseltmekten geçiyor.

Düzen muhalefетinin HDP'ye ve Kürt sorununa yaklaşımı:

İrkçi-inkarcı zorbalığa teslimiyet!

E. Bahri

HDP İzmir İl Binası'na düzenlenen silahlı saldırıda Deniz Poyraz'ın katledilmesinden sonra yaşanan gelişmeler, AKP-MHP rejiminin ırkçı-faşist niteliğini daha da belirginleştirdi. Yanı sıra Kürt sorununun halen düzen muhalefетinin "Aşil topuğu" olduğunu da yeniden gözler önüne serdi.

İzmir'deki ırkçı-faşist saldırı, AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın "7 Haziran 2015 seçimlerinin asla unutulmaması gerekiyor" tehdidini savurmasından kısa süre sonra gerçekleşti. 7 Haziran'dan seçimlerin tekrarlandığı 1 Kasım'a kadar, kimi kaynaklara göre yüzlerce kimi kaynaklara göre binlerce kişi hayatını kaybetti. AKP'nin yol verdiği IŞİD cellatları intihar saldırıları düzenlemiş, devletin kolluk kuvvetleri ise 'Hendek savaşı' adı altında Diyarbakır ve diğer Kürt kentlerinde katliam yapmıştı. Ülkeyi kan batağına saplayan AKP, 7 Haziran hezimetinden sonra 1 Kasım seçimlerini bu sayede kazanabilmişti.

Tepeden tırnağa mafyalanan, toplumsal desteği eriyen AKP-MHP rejimi ülkeyi tekrar kanlı bir batağına sürükleyerek oy arttırma taktiği uygulayacağını, Erdoğan'ın tehdidiyle ilan etti. "Öldürüyorum, hayattayım" mottosuyla hareket eden rejim, Kürt hareketini ve Kürt halkını "baş düşman" ilan ederek yol almaya çalışıyor. Ancak bu saldırganlığın esas hedefi Kürt halkı ve HDP olsa da düzen muhalefeti de payına düşeni alıyor. Kemal Kılıçdaroğlu, Meral Akşener vb. isimler de dahil olmak üzere, saray rejimine muhalefet eden birçok kişi son dönemde dinci-faşist çetelerin saldırılarına maruz kaldı.

Rejim ayakta kalmak için kaba şiddet araçlarıyla iş görüyor. Zira elinde etkili başka araç kalmadı. Saraya biat etmeyen herkes şiddetten payına düşeni alıyor. Bir anlamda burjuva muhalefетin "olağan koşullarda" siyaset yapmasına da izin verilmiyor. Böylesi bir atmosferde muhalefетin dinci-faşist rejime karşı tutarlı olması ve ortak hareket etme zeminleri yaratması beklenirdi. Nitekim bu yönde beklentiler dile de getirildi. Kaldı ki salt seçimleri kazanabilmek için olsa bile bu tür zeminleri oluşturması şart görünüyor. Çünkü başka türlü AKP-MHP koalisyonunu sandıkta "alt etmesi" olası değil. Zaten bu denklemde HDP'nin kritik bir yerinin olduğu, olacağı biliniyor.

Dinci-faşist rejimin izlediği kirli taktiklerden biri kaba şiddet olurken, diğeri ise Millet İttifakı ile HDP'yi birbirinden kopartmaktır. Zira HDP'nin yerel seçimlerde bu ittifakı desteklemesi sayesinde İstanbul, Ankara, Adana, Mersin, Antalya gibi Türkiye'nin en büyük kentlerinde AKP-MHP koalisyonunun alaşağı edilmesi mümkün olmuştu. Aynı durumun cumhurbaşkanlığı seçimleri için de geçerli olacağını tüm taraflar biliyor.

Bu durumu iyi saptayan ve doğuracağı sonuçlardan korkan AKP-MHP rejimi, on milyonlarca işçinin, emekçinin, işsiz, yoksulun sorunlarıyla zerre kadar ilgilenmiyor. Devasa sorunlar yaratan, milyonları sefaletle sürükleyen ekonomik krizi aşma konusunda hiçbir şey yapmıyor. Pandemiye de kendi haline bırakıyor. Mafyatik rejim bir yandan ırkçılığı, dinciliği, mezhepçiliği, cinsiyetçiliği kışkırtarak, öte yandan muhaliflerini kaba şiddetle susturmaya çalışarak ömrünü uzatmaya çalışıyor. Bu süreçte dinci-ırkçılığı hem toplumu zehirlemek hem düzen muhalefетinin hareket alanını daraltmak için arsızca kullanıyor. Düzen muhalefетinin bu kepezelikler karşısında sergilediği çapsızlık, rejimin işini kolaylaştırıyor ve ona döne döne bu kirli/kanlı oyunu sahneleme fırsatı sunuyor.

Son vahşi saldırıyı Meral Akşener dahil muhalefetteki tüm düzen partileri kınadılar. CHP, İyi Parti, Gelecek Partisi, Deva Partisi faşist terör saldırısına anın-

da tepki gösterdiler. Parti liderleri ya da sözcüleri "Saldırı hepimize yapılmıştır", "Saldırı birliğimizi hedef almıştır", "Saldırı demokrasimize yapılmıştır" gibi söylemler kullandılar.

Bu söylemler, bazı çevreler tarafından Millet İttifakı'nın HDP ile dayanışma göstermesi için bir imkan olarak değerlendirildi. Düzen partilerinin şeflerine bu yönde adım atmaları için çağrılar da yapıldı. Ancak bu beklenti bir kez daha boşa düştü. Zira düzen muhalefeti cinayeti kınamanın ötesine geçemedi. Saldırının arkasındaki güçlerin açığa çıkartılması için ise bir şey yapmadılar. Oysa cinayetin devlet katındaki birinci muhatabı olan sarayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu olaya dair bir şey söylemedi. Katilin arkasındaki güçleri araştırmak bir yana, polis-savcı işbirliği ile katil soruşturmadan kaçırılarak hapse konuldu. Hak arama mücadelesi için sokaklara çıkanlara azgınca saldıran polis, katile "Adın ne abicğim..." diye hitap etti vb...

Vurgulayalım ki, düzen partileri, cinayetin ülkeyi kaosa sürüklemek için saray rejimi tarafından planlandığını biliyor. Bu sürecin kendilerini de felç edecek bir atmosfer yaratmayı hedeflediğinin de farkındalar. Zira 7 Haziran seçimlerinden sonra yaşananlar unutulmadı. Buna rağmen HDP ile yan yana gelip cinayete ve ırkçı-faşist tehditlere karşı birlikte duramadılar. Oysa dedikleri gibi "saldırı hepimize, demokrasimize, birliğimize" yönelikse, yapılması gereken buna karşı blok bir duruş sergilemektir. Böylesi bir tu-

tum, dönemsel siyasi çıkarlarına uygun olduğu halde bundan uzak durmalarının tek sebebi muhalefетin çapsızlığı olabilir mi? Durum pek öyle görünmüyor. Bunun altında yatan ideolojik-psikolojik sebepler de var.

Düzen muhalefетinin HDP ile yan yana görünmekten kaçınması, dinci-faşist rejimin "teröristlerle işbirliği yapıyorsunuz" propagandası yapacak olmasıyla izah ediliyor. AKP-MHP rejimi bu iğrenç propagandayı zaten yapıyor. Zırvadan ibaret vaazlarından bu tür söylemler eksik olmuyor. Dolayısıyla burjuva muhalefетin HDP ile yan yana gelmekten imtina etmesinin bu gerekçeye indirgenmesi yüzeysel bir yaklaşım olduğu gibi, sorunun esas kaynağını da göz ardı ediyor.

Kürt sorununa yaklaşımın halen düzen muhalefетinin "Aşil topuğu" olması, bu partilerin, Kürt halkına önerebilecekleri bir çözümlerinin olmamasından kaynaklanıyor. Söylemleri öyle olmasa da AKP-MHP rejiminin ırkçı-inkarcı politikalarına karşı çıkmayarak, bazen ise destek vererek, Kürt sorununa düzen içi bir çözüm önerme konusunda tam bir acz içinde olduklarını gösteriyorlar. Bu çapsızlık, bir sınıf olarak burjuvazinin demokratik sorunlar karşısındaki gerici duruşuna ışık tuttuğu gibi, bu sınıfın yönetim aygıtı olan devletin de ezilen halklara karşı ırkçı-inkarcılık ve kaba şiddete dayalı politika dışında bir şey üretmediğini döne döne ispatlıyor.

Gelir dağılımı felaketi!

Fikri Tomurcuk

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 2020 yılı hanehalkı gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçları, gelir dağılımındaki uçurumun iyice derinleştiğini gösteriyor. Gelir dağılımı göstergeleri genel olarak 2008-2009 küresel ekonomik kriz dönemindeki düzeylerinde, bazıları ise ondan da kötü durumda.

Son bir yılda hane gelirlerinin en yüksek yüzde 20'si ile en yoksul yüzde 20'si arasındaki fark 7 kattan 7.8 kata çıkmış. Bu göstergede bir yıl içinde 0.8'lik bir fark yüksek bir hız olarak kabul edilir ve çok nadir görülen bir durumdur.

Türkiye'de gelir dağılımı özellikle en yoksul ve en zengin uçta derinleştiği için, yüzde 20'lik gelir dilimleriyle yapılan hesaplamalar, Türkiye'deki gelir dağılımındaki bozukluğun boyutunu yansıtmaktan uzaktır. Nitekim yüzde 10'luk ve yüzde 5'lik gelir dilimlerine göre yapılan hesaplamalarda zengin-yoksul uçurumunun nasıl arttığı daha iyi gözükür.

Yüzde 10'luk gelir dilimlerine göre en zengin hanenin geliri ile en yoksul hanenin geliri arasındaki fark 12.5 kattan 14.9 kata çıkmış. Yıllık fark bu ölçekte 2.45 katı buluyor. Yüzde 5'lik gelir dilimlerine göre en yoksul ve en zengin hanenin geliri arasındaki fark ise 23.2 kattan 29.9 kata fırlamış. En zengin ile en yoksul arasındaki makas bir yıl içinde yoksulun gelirinin 6.7 katı kadar açılmış.

Hanelerin geliriyle yapılan bu gelir dağılımı hesapları bir de kişi başına gelire göre yapılıyor. "Eşdeğer hanehalkı fert geliri" diye adlandırılan bu kavram, aslında kişi başına gelirden oldukça farklı. Aynı hanede yaşayan kişilerin kira, yakıt gibi giderlerinin ortak olduğundan hareketle kişi başına gelir hesabı, hane geliriyle hane nüfusunu bire bir bölerek yapılmıyor. Her hanede tek bir kişi dışındakilerden 14 yaşından büyük olanlar 0.5 kişi, küçük olanlar 0.3 kişi sayılıyor.

Örneğin aylık geliri 4 bin TL olan ve 14 yaşından küçük iki çocuklu bir ailede anne ve babadan birisi 1 tam kişi, diğeri 0.5 kişi, çocukların her biri ise 0.3 kişi sayılıyor. Bu durumda fert başına eşdeğer hane geliri hesaplanırken, 4 bin liralık aylık gelir dörde bölünmek yerine 2.1'e bölünerek hesaplanıyor. Sonuç olarak bu ailede kişi başına gelir bin TL değil, bin 905 TL olarak hesaplanıyor. Fert başına gelire göre gelir dağılımı hesaplamaları

2020 yılında bu sistem bütün vahşetiyle devredevdi. Emekçiler bir yanda iş ve gelir kaybıyla boğuşurken diğer yanda salgın koşullarında kendilerinin, ailelerinin ve arkadaşlarının sağlığını ve hayatını tehlikeye atarak daha yoğun çalışmaya zorlandılar. Can pahasına daha yoğun çalışmanın karşılığı daha fazla yoksulluktan başka bir şey olmadı.

da bu şekilde hesaplanan "eşdeğer hanehalkı fert geliri"ne göre yapılıyor.

TÜİK'in eşdeğer hanehalkı fert geliri-ne göre yaptığı gelir dağılımı hesaplamalarında da aynı kötüye gidiş kendini ortaya koyuyor. Bu hesaba göre de nüfusun en yüksek gelire sahip yüzde 20'si ile en yoksul yüzde 20'si arasındaki fark, bir yılda 7.4 kattan 8 kata, en yoksul yüzde 10 ile en zengin yüzde 10 arasındaki fark 13 kattan 14.6 kata, en yoksul yüzde 5 ile en zengin yüzde 5 arasındaki fark 22.6 kattan 26.2 kata çıkmış.

Hem hane geliri hesabıyla, hem de eşdeğer hanehalkı fert geliri hesabıyla ortaya çıkan uçurum, derin ekonomik kriz dönemleriyle yarışıyor. Uçurumda bir yılda meydana gelen artış ise TÜİK'in gelir dağılımı hesaplamalarını yıllık olarak yapmaya başladığı 2002 yılından bu yana görülmemiş düzeyde.

YÜZDE 5 ZENGİNLEŞİRKEN YÜZDE 65 YOKSULLAŞTI

Bu rakamlar, gelir dağılımında şiddetli bir bozulma olduğunu gösteriyor. Ancak

sorun bundan ibaret de değil. Zengin ile yoksul arasındaki uçurum, sadece zenginler daha çok zenginleştiği için ortaya çıkmıyor. Toplumun küçük bir parçası zenginlik artışını sürdürürken toplumun ezici çoğunluğu daha da yoksullaşıyor. Üstelik yoksullaşma, en yoksul kesimde daha şiddetli ve insafsız boyutlara ulaşıyor.

Yüzde 5'lik gruplarla yapılan hesaplama göre, 20 gelir diliminin 13'ünde hane başına ortalama gelir artışı, 12 aylık ortalamalara göre yıllık enflasyonun altında kaldı. Üstelik en yoksul yüzde 5'in geliri, bırakın enflasyonu cari düzeyini bile koruyamadı. Hanelerin en yoksul yüzde 5'inin ortalama gelirinin cari düzeyi bile bir yıl öncesine göre yüzde 5.83 azaldı.

Enflasyonu hesaba kattığımızda, hanelerin en yoksul yüzde 5'inin ortalama gelirindeki reel düşüş yüzde 18.24 gibi vahşi bir düzeye çıkıyor. En yoksul ikinci yüzde 5'in gelirindeki reel düşüş de yüzde 10.04 gibi çok yüksek bir boyutta. En yoksul yüzde 5'teki reel yoksullaşma oranı da yüzde 5'i buluyor.

Bu tablo, hanelerin yüzde 65'inin bir yıl öncesine göre yoksullaştığını gösteriyor. Yoksullaşma toplumun orta kesimlerini kapsayarak yaygınlaşırken, en yoksul kesimde dayanılmaz ölçüde derinleşiyor.

Enflasyon karşısında gelirini reel olarak etkili bir şekilde artıran tek grup ise hanelerin en yüksek gelire sahip yüzde 5'i. En yüksek gelirli yüzde 5'lik dilim dışında kalan üst gelir grupları bile enflasyon karşısında durumlarını korumanın ötesinde ancak küçük oranlı reel artışlar elde edebilmiş.

Eşdeğer hanehalkı fert geliriyle yapılan hesaplamada da manzara aynı. Bu hesaba göre yüzde 5'lik 20 gelir diliminin alttaki 12'sinin geliri reel olarak bir yıl öncesine göre azaldı. Nüfusun yüzde 60'ı bir yıl öncesine göre reel olarak yoksullaştı.

Nüfusun en yoksul yüzde 5'inin geliri reel olarak yüzde 7.50 düşerken, en zengin yüzde 5'in geliri reel olarak yüzde 7.45 arttı.

Sonuç olarak mevcut sistem, en yoksulları vahşi şekilde daha da yoksullaştırırken ve yoksullaşmayı toplumun ezici

çoğunluğuna yayarken, sadece en zengin yüzde 5'in daha da zenginleşmesine hizmet etmiş.

TURPUN BÜYÜĞÜ HEYBEDE!

Dahası da var. Gelir dağılımının şiddetli bir bozulma yaşadığı, yoksullaşmanın toplumun üçte ikisini etkileyecek şekilde yaygınlaştığı, en yoksul kesimin durumunun dayanılmaz şiddette ağırlaşması TÜİK'in raporunda 2020 yılına ait görünmekle birlikte aslında 2019 yılındaki duruma yansıtıyor. Çünkü TÜİK'in hanehalkı gelir ve yaşam koşulları araştırmasında, yaşam koşullarına ilişkin veriler rapor yılına aittir ama gelire ilişkin veriler bir önceki yıla aittir. Yani 2020 yılı gelir ve yaşam koşulları araştırmasında gördüğümüz gelir ve gelir dağılımına ilişkin tüm veriler aslında 2019 yılına aittir.

Dolayısıyla TÜİK'in son raporuna gördüğümüz gelir dağılımındaki şiddetli bozulma hali 2019 yılında yaşadığımızı yansıtıyor. 2020 yılında Covid-19 koşullarında bu resmin çok daha kötüsünün gerçekleştiğini başta emekçiler, toplumun tüm kesimleri iliklerine kadar hissediyor.

Gerçek işsizliğin yüzde 30'ları bulduğu, toplumun büyük kesiminin ciddi ölçüde gelir kaybına uğradığı Covid-19 yılında, yoksullaşma hem iyice yaygınlaştı, hem alabildiğine derinleşti. 2019 yılı yerel seçim yılı olduğu için, iktidarın asgari ücret artışını görel olarak önceki yıllardan daha yüksek tuttuğu bir yıldır. Genel ücret düzeyi açısından tayin edici bir faktör olan asgari ücretteki görece yüksek artışa rağmen, gelir dağılımının bu ölçüde bozulması ve en yoksul kesimdeki gelir kaybının bu düzeye ulaşması, hakim sistemin bütününün nasıl bir sömürü ve eşitsizliğe dayandığını ortaya koyuyor.

2020 yılında bu sistem bütün vahşetle devredevdi. Emekçiler bir yanda iş ve gelir kaybıyla boğuşurken diğer yanda salgın koşullarında kendilerinin, ailelerinin ve arkadaşlarının sağlığını ve hayatını tehlikeye atarak daha yoğun çalışmaya zorlandılar. Can pahasına daha yoğun çalışmanın karşılığı daha fazla yoksulluktan başka bir şey olmadı.

Gerici-faşist Erdoğan iktidarının salgın sürecinde uyguladığı tüm politikalar, işsizlik, enflasyon ve salgından en fazla zararı gören emekçiler ve yoksulların desteklenmesi yerine türlü çeşitli ilave teşviklerle, bol kepece ucuz kredilerle, Merkez Bankası'ndan dağıtılan ucuz dövizlerle sermaye sınıfının desteklenmesine hizmet etti.

Bu koşullar altında 2020 yılındaki gelir uçurumunun ve yoksullaşmanın çok daha derin olduğu ortada. Turpun büyüğü heybeden gelecek yıl, bu zamanlarda yeni gelir dağılımı verileri açıklandığında çikacak.

Düzen yargısı katilleri korumaya devam ediyor

AKP-MHP iktidarının yargıyı "katilleri koruma ve muhalifleri susturma" aracı olarak kullandığı, Berkin Elvan'ın katledilmesi davasının karar duruşmasında bir kez daha görüldü. Haziran Direnişi sırasında Okmeydanı'nda polislin attığı gaz fişeginin başına isabet etmesi sonucu girdiği komada yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın ölümüne ilişkin açılan davanın karar duruşması geçtiğimiz günlerde "nihayet" yapıldı.

Geçen 8 yıl içinde 20 duruşması görülen davanın her aşamasında çelişkili beyanlar, karşılığı olmayan ifadeler, karartılan deliller ve tarafsızlığı şüpheli raporlarla kayıtlara geçti. Ancak 8 yıl boyunca hem Berkin'in ailesi hem de toplumun büyük bir kesimi tarafından davayı sahiplenme ısrarından vazgeçilmedi. Tüm yalan beyan ve yıldırma politikalarına rağmen dava kararlılıkla savunuldu.

Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'nde görülen karar duruşmasına, sanık polis Fatih Dalgacı yine getirilmedi. Katil polis, duruşmaya SEGBİS üzerinden bağlandı. Berkin Elvan'ın avukatları katliamı tüm boyutlarıyla, delilleriyle ortaya koyarken, mahkeme heyeti önceden kurgulanmış tiyatrosunu sergiledi. Katil sanık polis için istenilen müebbet cezasını adeta ödül verircesine 16 yıl 8 aya düşürdü. Hakkında yurtdışı çıkışı yasası ve adli kontrol tedbiri uygulanan

katil polis tutuklanmazken, cezasının yürürlüğe girmesi, Yargıtay tarafından onanmasına bırakıldı. Görüldüğü gibi, Berkin Elvan'ın katilinin yargılanması gerekirken, katil polis adeta ödüllendirildi, serbest bırakıldı. Bir kez daha katiller, düzenin yargısıyla korundu, aklandı.

"Önceden kurgulanmış tiyatro"ları bugüne kadar birçok duruşmada gördük, izledik. 11 yıl önce, Amed'in Lice ilçesine bağlı Şenlik köyünde koyun otlattırırken karakoldan atılan havan topunun patlaması sonucu yaşamını yitiren Ceylan Önkol için açılan davanın duruşmalarının mahkeme heyetinde farklı yüzler yer alsa da yargı aynı düzen yargısıydı. Keza Medeni Yıldırım için açılan davanın duruşmalarında da bilindik simalar göze çarpıyor ve dava o zamandan bugüne hala da bilindik senaryolarla sürdürülüyor. Medeni Yıldırım, Amed'in Lice ilçesinde 2013'te yapılan kalekol protestosu sırasında askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirmişti.

Daha nice mahkemede tanık olduğumuz gibi, ilericiler, muhalifler, devrimciler ağır cezalara çarptırılıp cezaevlerine kapatılırlarken, katiller, tacizciler ve tecavüzcüler düzen yargısı tarafından aklanmaya, kollanmaya devam ediyor. Katiller, tıpkı Deniz Poyraz'ı katleden faşist katilin alınma şekli gibi kibarca "yakalanmaktadır". Öyle ki katiller de gördükleri bu korumacı tutuma, kayıtsız

kalmamakta, kendilerini besleyen, teşvik edenlere karşı şükranlarını sunmaktadırlar. Tıpkı Berkin Elvan'ın katilinin duruşmada "Ne yaptysam devletime hizmet için yaptım" derken olduğu gibi...

Aslında denklem çok basittir. İktidar tarafındaysan yargılayan tarafsın, iktidarın karşındaysan yargılanan tarafsındır. Ancak delilleri ne kadar karartmaya çalışırlarsa çalışsınlar, yargılamayı ne kadar yalan beyan üzerinden sürdürürlerse sürdürsünler, gerçekler tüm çıplaklığıyla ortadadır. Gerçekler, toplumun büyük bir kesimi tarafından bilinmektedir.

Kapitalist düzenin yıkılması mücadelesini sürdürürken, elbette sürmekte olan davaların peşini bırakmamak, katillerin rahatça hareket edemeyeceklerini göstermek açısından önemlidir. Kapitalist düzende yargı sisteminin ancak toplumsal bir tepkiselliğe konu olduğu oranda, toplumsal basınçtan kaynaklı bir nebze doğru yönde işlediği, katilleri kolayca aklayamadığı görülmektedir. Düzen yargısı eliyle katillerin, tecavüzcülerin aklanmasının hesabı elbet bir gün hesabı sorulacaktır. Yargının, iktidar tarafından ilericilere, devrimcilere, muhaliflere yönelik bir sopa olarak kullanıldığı bu düzen yıkılıp yerine sosyalist düzen kurulduğunda yargı sistemi de temelden değişecek, işçi sınıfının devrimci adaleti hakim olacaktır.

AKP-MHP rejiminden yasa teklifi:

Katillerin/tecavüzcülerin tutuklanması zorlaştırılıyor

Dinci-faşist AKP-MHP iktidarı gerici/zehirli ideolojisini topluma dayatma küstahlığına devam ediyor. Medyayı, Diyanet'i, eğitimi, yargıyı ve diğer kurumları bu saldırının sıçrama tahtaları olarak kullanıyor. Çürümüş mafyatik rejimin başı T. Erdoğan, ortaçağ artığı rejimler gibi işi müzik yasaklama noktasına vardırdı. Pandemiye karşı hiçbir ciddi önlem almayan bu rejim, içki satışını kısıtlayan, hafta sonları ise yasaklayan kararlar almıştı. Rejim çürüdükçe farklı yaşam biçimlerine tahammülsüzlük de artıyor. Bu pervasızlık, kolluk kuvvetlerinin Maçka Parkı'nda LGBTİ+ bireylerin düzenlediği vegan piknik etkinliğine saldırıda da kendini gösterdi. Toplumun felaketlerini kendisi için "nimet" sayan AKP şefi ile suç ortakları haklara, özgürlüklere, farklılıklara savaş açmış görünüyor.

Sarayın emirleri, polis copları, yargı sopası ile yönetilen bu ülkede AKP-MHP rejimi yasaları da kendi zihniyetine göre uyduruyor. Hukuk kurallarını eğip bükererek kadına yönelik şiddete ve çocuk istismarına kapı aralayacak adımlar atmakta ve katilleri, tecavüzcüleri korumakta ısrar ediyor.

KATİLLER, İŞKENCECİLER, TECAVÜZCÜLER KAYIRILIYOR

AKP-MHP ikilisi milyonlarca emekçiye sefaletle mahkum eden, işsizliği had safhaya çıkaran ekonomik krizle ilgili değil. Başka işleri yokmuş gibi katillerin, tecavüzcülerin tutuklanmasını zorlaştırmak için mesai yapıyorlar. İstiyorlar ki, katiller, tecavüzcüler tutuklanmadan sokaklarda dolaşmaya devam etsinler. "Kısa etek giymeseymiş", "gece vakti sokakta ne işi varmış" gibi söylemlerle tacizi/tecavüzü "meşru" göstermeye çalışan bu zihniyet, insanlık onurunu aşağılayan bu saldırılara davetiye çıkarıyor. Nitekim bunun yansımaları her gün yaşanan cinayet, tecavüz, istismar, taciz olaylarındaki dramatik artışta görülüyor.

Erdoğan tarafından ilan edilen "İnsan Hakları Eylem Planı" kapsamında hazırlanan dördüncü yargı paketi ile bu suçları işleyenler hakkında tutuklama kararı alınması zorlaştırılmak isteniyor. TBMM Adalet Komisyonu'nda bu hafta görüşülerek kabul edilen teklifte işkence

Kesin olan; bu rejimin soygun, yağma, talan, çeteleşme ve mafyalaşmanın odağı olmasının yanı sıra işkencecilerin, katillerin, tecavüzcülerin hamisi olarak tarihe geçeceğidir. Tüm bu pervasızlıklar, kepazelikler, zulümler saray rejiminin bekası içindir.

ve cinsel suçların da bulunduğu "katalog suçlar"da tutuklama şartlarında değişiklikler yer alıyor.

Cinsel saldırı, cinsel istismar, çocuğun cinsel istismarı, soykırım ve insanlığa karşı suçlar, kasten öldürme, işkence gibi suçları da kapsayan "katalog suçlar"da artık tutuklama için "somut delil" şartı aranacak. Tutuklama yerine adli kontrol verilmesine ilişkin düzenlemelerin yer aldığı bu teklifte tutuklama kararları için "gerekçelendirme şartı" getirilecek. Böylece bu suçların faillerinin tutuklanması zorlaştırılmak isteniyor.

Katillere, işkencecilere, tecavüzcülere mahkemelerde sağlanan kolaylık bununla sınırlı kalmıyor. Yakalama emri bulunan bir kişinin mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde ifade amacıyla gözaltına alınması durumunda kişinin taahhüdü üzerine her yakalama emri için bir kez geçerli olmak üzere kişi serbest bırakıla-

bilecek. Taahhüdün yerine getirilmemesi durumunda ise 1000 TL para cezası kesilecek.

Pakete ağza bir parmak bal çalmak adına, boşandığı eşe karşı işlenen suçların ağırlaştırıcı neden sayılacağı maddesi eklenmiş olsa da durum değişmiyor. Zira bu haliyle teklif, kadına ve çocuğa yönelik cinsel suçlarda yakalama ve tutuklama koşullarında katilleri ve tecavüzcüleri kayırıyor.

HUKUK İGĐİŞ EDİLDİ

Elbette AKP-MHP iktidarı bu rezil hamleyi yaparken hukuksal kılıflara uydurmaya çalışıyor. Bunun için burjuva hukukunda "evrensel değerler" sayılan ve kağıt üzerinde geçerli olan "adil yargılanma", "masumiyet karinesi" ve "kişinin özgürlüklerini kısıtlamama" kavramlarını igdiş ediyorlar. Dördüncü yargı paketi,

güya "özgürlüklerin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi" ile hukuki güvenliğin güçlendirilmesi için hazırlanıyor. Saray rejimi her ne kadar özgürlükten, demokrasiden bahsetse de icraatlarının tam tersi yönde olduğu bu örnekle bir kez daha gözler önüne seriliyor.

Günümüzde "gizli tanık" beyanları ile özgürlükleri ellerinden alınan, iddianameleri yıllarca hazırlanmayan, duruşmaları yıllardır devam eden tutuklular varken, kopyala-yapıştır usulü hazırlanan iddianameler ile açılan binlerce soruşturma varken "somut delil ile tutuklanma şartı"ndan söz etmek zindanlara atılan binlerce muhalifle acımasızca alay etmektir. Zira Tayyip Erdoğan'ın önünde düğmesiz cüppelerini iliklemek için çırpınan tiplere teslim edilen yargı, saraydan gelen emirlerle tutuklamalara devam ediyor.

AKP'nin niyeti, yargı paketinin kapsadığı suçlara bakılarak kolayca anlaşılıyor. Katilleri, işkencecileri, tecavüzcüleri kapsama dahil eden rejim, kimlerin özgürlüğü ile ilgilendiğini de ayan beyan ortaya koyuyor.

Mevcut yasalara göre, çocuk ve kadına yönelik cinsel saldırılarda tutuklama kararları mağdurun beyanına dayanarak alınıyor. Ek olarak pedagoğ ve psikologların raporları da değerlendiriliyor. Çoğu tutuklama ise, ancak kamuoyunun basınla gerçekleştirebiliyordu. Bundan rahatsız olduğu anlaşılan AKP-MHP zihniyeti, "somut delil" ilkesini dayanak göstererek katillerini, işkencecilerini, tecavüzcülerini korumaya çalışıyor. Halihazırda işkencecilere zaten dokunan yok. Sistemik tecavüze uğrayan çocuklar için ise "bağırma" ya da "rızası vardı" söylemlerine itibar eden bir yargı var. Hal böyleyken istismar iddiasının "ispatlanması" kuralının getirilmek istenmesi bu ağır suçlu işleyenleri korumak ve yeni suçlar işlemeleri için teşvik etmekten başka bir anlam taşımıyor.

GELECEK ELLERİMİZDE

Sermayenin siyasi alandaki en gerici en saldırgan temsilcisi olan Perinçekçi dalkavuklar desteğindeki AKP-MHP rejimi, her hak arama mücadelesine saldırdığı gibi, kadın ve çocuk haklarını savunmak ve geliştirmek için mücadele edenlere de saldırıyor. Demokratik hak ve özgürlüklere düşman olan bu rejim, pandemi gibi bir felaketi bile fırsat sayıp toplumun yaşam tarzına pervasızca müdahale ediyor. İstanbul Sözleşmesi gibi önemi tartışılmaz bir uluslararası sözleşmeden çekilmeyi gündeme getiriyor. Dinci-mezhepçi-ırkçı yaşam tarzını devletin imkan ve kurumlarını kullanarak topluma dayatıyor.

Tepeden tırnağa çürüdüğü, bir tür mafyalar ve çeteler koalisyonu haline geldiği Sedat Peker'in ifşaatlarıyla da teyit edilen bu rejimin işkencecilerin, katillerin, tecavüzcülerin desteğine muhtaç olduğu görünüyor. Bu da şaşırtıcı değil. Zira kitle desteği hızla eriyor. Bu pervasızlık AKP-MHP koalisyonunun oylarını arttırır mı bilinmez. Ancak kesin olan; bu rejimin soygun, yağma, talan, çeteleşme ve mafyalaşmanın odağı olmasının yanı sıra işkencecilerin, katillerin, tecavüzcülerin hamisi olarak tarihe geçeceğidir. Tüm bu pervasızlıklar, kepezelikler, zulümler saray rejiminin bekası içindir.

Bu rejimin ağa babaları şunu unuttu: Ne kadınların ne çocukların hayatları onların koltuklarından değersizdir. Kadınların ve çocukların geleceğini de kapsayan, "sınıfa karşı sınıf" eksenli mücadeleye saraylarını da koltuklarını da ilelebet tarihin çöplüğüne atacaktı.

MKE işçisi özelleştirmeye karşı:

"Bizi satın almaya çalışıyorlar, harekete geçmeliyiz"

Makina ve Kimya Endüstrisi'nde (MKE) "özzerleştirme" adı altında atılan özelleştirme adımları ile ilgili MKE işçileriyle konuştuk.

-MKE'nin özelleştirilmesi üzerinden işçiler ne gibi sorunlar yaşayacaklar?

Sizin de dediğiniz gibi bu aslında bir özelleştirme ve Tekel'de ve birçok KİT'te olduğu gibi bu fabrikalar özelleştirilerek iş güvencemiz ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. Özelleştirmeyi savunanlar bunu gerekçelendirirken konuyu "daha etkin, verimli, modern ve dinamik bir yapıya kavuşturulması gerekliliği" üzerinden ortaya koyuyor. Ama bu teklif geçerse olan bize olacak. Bunu Tekel işçilerinin yaşadığı süreçte de gördük. İş güvencemiz kalmayacak, ücretlerimiz düşecek vb. vb.

AKP bu teklif ile sözde daha modern bir işleyiş, daha üretken bir çalışma, AR-GE'ye yapılacak yatırımlar vb. gibi şeyler öne sürüyor ama sonuçta bu dediklerini mevcut KİT hali ile de yapabilir, ama yapmıyor. Burada insanın aklına şu geliyor: Bir süre sonra bu fabrikaları tamamen özel kimi şirketlere satacaklar ve özel sermaye grupları buradan kâr sağlayacak. Tabii mesele savunma gibi önemli bir sanayi işkolu olunca özelleştirmeyi direkt yapamıyor, çeşitli yöntemlerle işi dolandırarak yapmaya çalışıyorlar.

Düzenleme, sözleşmeyi kabul etmeyen işçiyi Milli Savunma Bakanlığı'nın görevlendireceği başka bir kurumda,

MSB'nin belirleyeceği birim ve şehirde çalıştırarak şekilde planlanmış. Bu aslında bir bezdirme politikasıdır. Sonuçta herkesin bir ailesi, düzeni, sosyal çevresi vb. var. Dolayısıyla bizi yıldırma ve sözleşmeyi kabul ettirmeye çalışıyorlar. Sözleşme taslağına göre sözleşmeyi imzalamak için 6 ay süre veriliyor. Adeta psikolojik baskı... Bir sorun da, diyelim ki MSB'nin bizi görevlendirdiği yere 5 gün içinde gitmedik, o zaman da direkt iş akdimiz feshedilecek.

Sözleşme taslağına göre personel alımından görevde yükselmeye, ücretten izne kadar her şey yönetim tarafından belirlenecek. Yabancı personel çalıştırılabilir.

İllaki bu süreçten kârlı çıkanlar da olur ama nasıl? Sen iktidarın has adamlarındansan sana bir kapı açarlar ama bu tam anlamıyla torpilciliktir. Bizi adeta satın almaya çalışıyorlar. Kurum olarak da kendilerine yandaş oluşturmaya çalışıyorlar. Muhtemelen kendilerine özel bir sermaye grubu bu kurumu alacak. Bunun üzerine belki bu günden kesin konuşamayız, ama tarihte hep benzeri şeyler olmuş...

-Peki, bu süreçte kimler yanınızda, kimler karşınızda?

-Öncelikle en yakınımızda olan, birer üyesi olduğumuz sendikadan başlamak gerekiyor. Sendikamız başkanı Nihat Zengin bu konuda "bu sözleşmeyi paşa paşa imzalayacaksınız" demekten

başka bir şey demiyor ki bu cümle, bizim yanımızda olan değil, karşımızda olan birinin kuracağı cümledir. Kırıkale'de memur sendikaları özelleştirmeye karşı bir miting yaptı. Türk Metal Kırıkale'deki işçilere mitinge katılmamaları yönünde baskı yaptı. Söylentiye göre Pevrul Kavlak'ın hükümetle anlaşığı belirtiliyor.

Ayrıca siyasi partiler de bu konuda takibimizde... AKP'nin tutumunu zaten herkes biliyor. Kimi arkadaşlarımız MHP'nin bu konuda bizim lehimize karar vereceklerini düşünüyorlar ama CHP'li milletvekillerinden aldığımız bilgiye göre MHP tamamen AKP'nin yanında tavır alıyor. CHP kendince yasa teklifini geri çekilmeye çalışıyor. Bunlar dışında TİP, İyi Parti, HDP vb. gibi partilerden bir ses duymadık.

Şunu da ekleyeyim: Bu kurumun başına Yasin Akdere diye biri getirildi. Bu kişinin gelmesiyle beraber özelleştirme meseleleri tartışılmaya başlandı.

Bir çağrı da işyerindeki arkadaşlarımıza: Bir an önce kafa karışıklığını aşip gerçeği görmeliyiz. Haklarımızın açıkça budanmasına karşı bekleyişe, izlemeye son verip harekete geçmeliyiz. Sendika yönetiminden bağımsız eylemler yapmalıyız. Particiliği acilen aşmalıyız. Sonuçta hangi partiden olursak olalım hepimizin hakları budanmaktadır.

DİSK Tekstil SML'de neye imza attı, ne yaptı?

DİSK Tekstil geçtiğimiz ay SML Etiket'te toplu sözleşme imzaladı. SML Etiket işçilerinin hiçbir bilgisi olmadan imzalanan toplu iş sözleşmesi (TİS), DİSK Tekstil Sendikası'nın gerçek kimliğini açığa vuran bir vesika olarak orta yerde duruyor.

İmza altına alınan TİS'ten de anlaşılacağı gibi masanın her iki tarafında farklı gruplar otursa da bu süreç tek taraflı olarak yürütülmüştür. Masanın bir tarafında SML patronunun doğrudan temsilcileri, diğer tarafında da tekstil patronlarının işçiler içindeki uzantısı olan, sendikaları ticari şirket gibi işleten sendika ağalarının yer aldığı açıktır. DİSK Tekstil'in başındaki şebeke şimdiki kadar işçileri temsil etmedi, bundan sonra da etmeyecektir.

Sendikalar işçilerin öz örgütlülüğüdür. Gücünü işçilerin birliği, dayanışması ve mücadelesinden alırlar. İşçiler örgütlerinin direnme ve mücadele kapasitesini artırmak için mali fonlar da oluştururlar. Bu fonlar işçilerin ödediği aidatlar ve benzeri katkılardan oluşur. Bu açıdan bir sorun olmadığı açıktır. Fakat DİSK Tekstil gibi sendikaların başına çöreklenmiş şebekeler ne işçilerin öz örgütlülüğünü güçlendirmek ne de mücadele ve direnme kapasitesini artırmak gibi bir kaygıyla hareket ediyor. Aksine patronlar adına; işçilerin sindirilmiş, biat eden topluluğa dönüştürülmesine ve sömürü çarklarının rahatça dönmesine hizmet ediyorlar. Böyle bir anlayışın hakim olduğu yapının üye aidatı olarak topladığı paralar ise işçilerden kesilen haraçtan başka bir şey değildir. DİSK Tekstil ve sendikalara hakim benzer anlayışlar için işçilerin değeri ise kendi saltanatlarını sürdürmek için patronlara karşı şantaj aracı olarak kullanmaları sınırlılığındadır. Değişmesi gereken de bu sendikal anlayış, sendikalara hakim olan bu çete düzenidir.

İHANETİN ÖTESİNDE BİR SÖZLEŞME!

SML Etiket yönetimi ve DİSK Tekstil ağaları arasında imzalanan sözleşme tam anlamıyla satış belgesidir. Sözleşmede işçiler adına hiçbir kazanıma rastlamak mümkün değildir. Fakat sözleşme SML patronu adına önemli kazanımlarla doludur. Bunların başında ise işçilerin her türlü hak mücadelesini ve talebini yasadışı ilan eden maddeler gelmek-

DİSK Tekstil SML'de neye imza attı, ne yaptı?

"SML Etiket yönetimi ve DİSK Tekstil ağaları arasında imzalanan sözleşme tam anlamıyla satış belgesidir."

Sözleşmede işçiler adına hiçbir kazanıma rastlamak mümkün değildir. Fakat sözleşme SML patronu adına önemli kazanımlarla doludur."

Not: Sözleşmeyi isteyen herkese gönderebiliriz.

(1) Ücret Zammı Oranları:

a) Birinci yıl ücret zammı (01.04.2021-31.03.2022): 31.03.2021 tarihinde işyerinde hizmet akdi devam eden üyelerin brüt ücretlerine, 01.04.2021 tarihinden geçerli olmak üzere %21,56 oranında zam yapılacaktır. Ancak temel ücret grubundaki işlerde çalışan üyeler için bu artış miktarı % 5 olarak yapılacaktır.

MADDE 16- SENDİKALARIN SORUMLULUĞU:

(1) Sendika işyerinde üyelerini her ne sebeple olursa olsun kanunla greve teşvik edemez. Maddi ve manevi olarak bu gibi grevleri destekleyemez. Bilakis bu yolda yapılan veya teşvik edilmiş grevleri derhal durdurmak için her türlü gayreti sarf eder. Bu hükme uymayan üyelerine hakaretleri son vermemeleri itibarıyla ve bu türün yapıldığı işyerine zarar olarak bildirdir. İhtara rağmen bu

MADDE 5- SÖZLEŞMENİN AMACI:

(1) Bu Toplu İş Sözleşmesinin amacı, işyerinde düzenli ve verimli çalışmayı sağlamak, üretimi arttırmak, işverenlerin ve işçilerin hak ve menfaatlerini dengelemek, karşılıklı iyi niyet ve güvenle iş barışını sağlamak, taraflar arasında doğabilecek farklılıkları uzlaştırıcı yollarla çözümlenektir.

tedir. Sıkça, "iş barışı", "işçi ve işveren arasındaki işbirliği", "işçi ve işveren arasındaki uyumsuzlukların dostça çözümü" gibi vurgular yer almaktadır. Artı değer sömürsünün olduğu yerde bunlar nasıl sağlanacaktır? İşçiler ve kapitalistler arasındaki her türlü ilişkinin sınıfsal bir ilişki olduğu, çelişki barındırdığı gerçeği ortadayken bahsi geçen vurgularla ifade edilmek istenenin işçinin patron karşısında boyun eğmesi demek olduğu açıktır. "Sözleşme'nin bütünü ele alındığında bu sonuç daha belirgin gözükmektedir. Yine aynı sözleşmede işçilerin fiili meşru mücadeleleri "yasa dışı" olarak tanımlanmakta, sendika temsilcilerine de işçilerin hak mücadelesini engelleme, baskılama misyonu biçilmektedir. Sözleşmede tanımlanan biçimiyle sendika temsilcilerine adeta patronun üretim alanındaki baskı gücü misyonu biçilmektedir. Sözleşme'nin "temsilciliklerin yasak faaliyetleri" bölümünde ibret verici ifadeler yer almaktadır. Bunlardan birkaç tanesini aşağıdaki gibidir. "d) Kasten ve mücerret üretimi azaltıcı eylemlerde bulunmaları ve işçileri bu eylemleri yapmaya teşvik etmemeleri", "e) İşyerinde Anayasa ve yasalara aykırı siyasi ve ideolojik faaliyetlerde bulunmaları" gibi ibareler yer almaktadır. Bunlarla denilmek istenen açıktır. Hatta "iş barışı", "dostane çözüm" gibi ifadelerle bir bütünlük arz etmektedir.

İşçilere denmektedir ki; siz haklarınız ve geleceğiniz için hiçbir adım atmayın, her şeye boyun eğin. Sendika yönetimi ve patron sizin adınıza her şeyin iyisini yapar. Sizin işiniz sadece makinaları çalıştırmak patronun kasasını doldurmaktır. Bunun dışındaki her adımınız suçtur. Bu ifadelerin anlamı budur!

Birincisi; işçi sınıfının en büyük gücü üretimden gelen gücüdür. Haksız yere bir işçi işten atıldığında ve diğer işçiler bu haksızlığın ortadan kaldırılması için iş yavaşlatma ya da üretimi durdurma eylemi yaptığında DİSK Tekstil bürokratlarının da altına imza attığı sözleşmeye göre bu eylemler yasadışı ilan edilmektedir. Hatta temsilcilere de bu eylemleri bastırma görevi verilmektedir. Bir sendika bunları yapmayacaksa peki ne yapacak? Bu maddelerden anlaşıldığı üzere bu adımları atanları "iş barışını" bozmakla itham ederek işten atılmasını sağlayacak, haksızlıkları "patronla görüşelim", "mahkemeye başvuracağız" gibi boş safsatalarla geçiştirecekler. Keza şimdiki kadar yaptıkları da budur. Bunlar için sendikalara ihtiyaç olmadığı açıktır. Her işçi bireysel olarak da bunları yapar.

Diğer önemli bir mesele ise "siyasal ve ideolojik faaliyet" vurgusudur. İşçi sınıfı ve patronlar arasındaki her sorun ideolojik ve siyasaldır. İşçilerin çıkarına olan patronların zararınadır, patronların çıkarına olan ise işçilerin zararınadır. Ülke ve dünyadaki her gelişme esasında ezen ve ezilenler arasındaki çatışmanın yani işçi sınıfı-emekçiler ile burjuvazi arasındaki çatışmanın bir yansımasıdır. İşçiler daha iyi çalışma ve yaşam koşulları, sömürünün sınırlandırılması ya da ortadan kaldırılması için mücadele verirken bir ideoloji ile (dünya görüşü), siyasal tutumla hareket ederler. Bu da işçi sınıfının dünya görüşü ve siyasi tutumudur. Bunlar olmadan en ufak hak kazanımı dahi olmaz-elde edilemez. İşçilere ideolojik ve siyasi her şeyden uzak durun demek, siz kendi dünya görüşünüzü kendi çıkarlarınızı gözeterek siyasi tutumu bir kenara bırakın, patronlar sınıfının istediği gibi

düşünün, onların doğru gördüğü siyaseti yapın demektir. Örneğin geçtiğimiz günlerde TBMM'de bir yasal düzenleme geçirildi. Bu düzenlemeye göre patronların fabrikayı kapaması vb. durumlarda işçi alacakları en son sırada yer alacak. Sıra işçiye gelene kadar hiçbir şey ortada kalmayacak. Meclisin ya da diğer kurumların işçi düşmanı uygulamalarına karşı çıkmayacak mıyız? İşçi sınıfının hak ve menfaatlerini geliştiren yasal düzenlemeler vb. elde etmek için mücadele etmeyecek miyiz? Bu sözleşme bunları yapmanız suç diyor!

Soruyoruz; Kavel işçileri grev hakkı için sınıf siyaseti yaparak dönemin işçi düşmanı yasalarına karşı işçi sınıfının mücadele yasaları ile hareket etmeseydi kazanım elde edilir miydi? 15-16 Haziran'ı yaratan işçiler TBMM' de işçilerin kazanımlarını ve örgütlülüğünü yok etmek için geçirilen yasaya karşı sınıf siyaseti yaparak fabrikalarda üretimi durdurmasa, sokaklara dökülme bugün az da olsa sahip olduğumuz haklar olur muydu? Cevabı açık ve net, olmazdı!

DİSK Tekstil bürokratları işçilerin sendikaları gerçek işçi örgütlerine dönüştürmelerinden korktukları için böyle maddelerin altına imza atıyorlar. Greif işçilerinin şanlı işgali ile bu korkuyu iliklerine kadar yaşadılar ve aynısını yaşamamak için kendilerince önlem alıyorlar. Ama nafiler er ya da geç işgal ettikleri sendikalar gerçek sahiplerinin yani işçilerin yönetiminde gerçek işçi örgütlerine dönüştürülecektir.

SOSYAL VE EKONOMİK HAKLARLA İLGİLİ KISIMLAR

Sözleşmede bu konuda hiçbir kazanım olmadığı gibi geriye gidişten söz edilebilir. SML Etiket işçileri yaklaşık olarak 1,5 yıldır zam almıyorlardı. Yapılan sözleşme ile işçilerin büyük bir çoğunluğu ilk yıl için %5 zam aldı. 2.ve 3. Yıl içinse "en az tüfe oranında" zam yapılacaktır denilmektedir. Yani asgari ücret ne ise sizin maaşınızda o olacaktır denilmektedir. Zam konusunda da büyük bir ustalıklarla işçilerin kafasını allak bullak eden ifadeler kullanmışlardır. İlgili madde tam bir ayak oyunudur.

Sözleşmenin "ücret zammı" başlıklı bölümünde ilk madde; "a) Birinci yıl ücret zammı (01.04.2021-31.03.2022): 31.03.2021 tarihinde işyerinde hizmet akdi devam eden üyelerin brüt ücretlerine 01.04.2021 tarihinden geçerli olmak üzere %21,56 oranında zam yapılacaktır. Ancak temel ücret grubundaki işlerde çalışan üyeler için bu artış miktarı %5 olarak yapılacaktır." biçimindedir. Kafa karıştırmaktan başka hiçbir işe yaramayan, yüksek bir zam alınmış gibi görüntü oluşturan bu madde ne anlama

geliyor? Bu madde SML işçilerinin %80-85'lik kısmının %5 zam aldığı anlamına geliyor. İşçilerin net maaşına yansıyan fark 140 TL civarındadır. Ücret oranları ise yoksulluk sınırının fazlasıyla altındadır. SML işçileri bu kadarını, hatta fazlasını sendikali olmadan öncede alıyorlardı.

Diğer sosyal ve ekonomik haklara gelince sözleşmede ikramiye dâhil hiçbir hak elde edilmemiştir. İşçilerin belleğinde sendika demek en kaba haliyle ikramiye demektir. İmzalanan ihanet sözleşmelerinde en azından bir ikramiye alınmış gibi gösterilerek işçilerin gözü boyanmaya çalışılmaktadır. Burada bu bile tercih edilmemiştir. SML'de TİS öncesi uygulanan bütün sosyal ve ekonomik şartlar olduğu gibi devam etmektedir. Şimdi olan ise bunların kafa karıştırmak ve bir şeyler alınmış görüntüsü oluşturmak için kitapçıkta yazılı olarak yer almasıdır.

Kısaca ifade edecek olursak DİSK Tekstil bürokratları ile SML yönetimi arasında imzalanan sözleşme bırakalım satış sözleşmesini daha da gerisinde bir sözleşmedir. İşçiler adına göstermelik bir kazanımdan dahi bahsetmek mümkün değildir.

SÖZLEŞME'NİN BİR DİĞER AMACI İŞÇİLERİ PARÇALAMAKTIR!

DİSK Tekstil ve SML yönetimi tarafından imzalanan sözleşmede işçileri **"böl, parçala, yönet"** mantığı baştan sona hakimdir. DİSK Tekstil ve SML yönetimi kendi denetimlerinde işçilerin çoğunluğuna karşı ihtiyaç dahilinde kullanmak için ayrıcalıklı bir grup yaratmaktadır. Bu gruba işçilerin çoğunluğundan farklı olarak ekonomik ve sosyal haklar sağlanmaktadır. Bu tutum yeni değildir. DİSK Tekstil gibi ihanetçi çetelerin hakim olduğu sendikalarda olağan bir durumdur. Ayrıcalıklı maaş, sendikal izinler, sendikanın bir dizi olanağı, ayrıcalıklı sosyal haklar, faturası sendikaya kesilen harcamalar, geziler, tatiller vb. imkanlar oluşturulmak istenen ayrıcalıklı gruba sonuna kadar sunularak sendika ağalarına bağımlı hale gelmeleri sağlanmaktadır. Böyle oluşturulan ayrıcalıklı gruplar elde ettikleri olanakları kaybetmemek için sendika ve fabrika yönetiminin her türlü kirliliğini yapmaya zorlanmaktadır. İmzalanan sözleşmede işçilerin toplamının çıkarını gözetken maddeler yokken ayrıcalıklı grup oluşturulmasının her türlü zemini tanımlanmıştır.

SML işçileri böylesi oyunlara karşı uyanık olmalıdır. Sefil çıkarlar uğruna hiçbir işçi yan yana çalıştığı işçi arkadaşlarını satmamalı, onurunu ayaklar altına almamalı, sendika ağalarının ve patronunun maşası olmamalıdır. Bütün işçi arkadaşlarımız ortak çıkarları için birlik içinde olmalıdır.

SML YÖNETİMİ NEDEN DİSK TEKSTİL'LE MASAYA OTURDU?

Daha önceki açıklamalarımızda SML'deki örgütlenme süreçlerine yer vermiştik. DİSK Tekstil ve sendikamız burada örgütlenme çalışması yürütmüştür. DİSK Tekstil, SML yönetiminin öncü işçileri işten atmasına en ufak bir ses dahi çıkarmamış hatta yer yer teşvik etmiş, el ovuşturmuştur. Örgütlenme çalışması yürüten işçilerin karşı karşıya kaldığı saldırılar, baskı, tehdit karşısında üç maymunu oynamıştır. Tek derdi ise SML yönetimine **"bakın biz uysalız. Bizden size zarar gelmez, hatta faydamız olur"** mesajı vermek olmuştur. Sendikamız DİSK Tekstil'e üyelikler yapan öncü işçiler atıldığında onların yanında olmuştur. DEV TEKSTİL üyesi işçi arkadaşlarımız atıldığında ise hukuki ve fiili olarak yanlarında olmuş, birlikte mücadele etmiştir. Gerçek bir işçi sendikasının nasıl olması gerektiğini pratikte de göstermiştir. Sendikamızın mücadeleci çizgisinden ve pratiğinden korkan SML yönetimi alelacele DİSK Tekstil'le masaya oturarak kendini garantiye almak istemiştir.

SML yönetimi ve DİSK Tekstil SML işçilerine karşı tam bir çıkar ittifakı içindedir. Sendikamızın varlığı her iki tarafta da ciddi bir korku yaratmıştır. DİSK Tekstil, SML yönetimi işbirliği o kadar alenidir ki sözleşme imzalanmasına rağmen DİSK Tekstil'e üye olmayan işçiler fabrika yönetimi tarafından üyeliğe zorlanmaktadır.

Fabrika genel müdürü başta olmak üzere tüm yönetim kademesi üretim alanına bilgisayar kurarak tüm işçileri baskı ve tehditle DİSK Tekstil'e üye yapmışlardır.

Dünya kadar Logo Deri üzerinden Deriteks Sendikası'na **"patronun getirdiği sendika işçi sendikası olamaz"**. **"Patronun üye olmanızı istediği sendika işbirliği-işçi düşmanıdır ve patron sendikasıdır"**, **"Bunlar ihanetçi sarı sendika"** diyenler bunun propagandasını yapanlar yönetimle aleni işbirliğinde hiçbir sakınca görmemişlerdir.

Bu ihanet şebekesine DEV TEKSTİL varken rahat yok. Er ya da geç işçileri satarak çıkar elde eden bu şebekenin saltanatı son bulacaktır. DEV TEKSTİL'le ifade bulan söz, yetki, karar hakkının işçide olduğu "devrimci sınıf sendikacılığı" anlayışı ve pratiği işçi sınıfının elinde bir kılavuz olacaktır.

SML Etiket işçileri başta olmak üzere tüm işçi ve emekçileri patron uşaklarının ele geçirdiği sendikaları gerçek işçi örgütlerine çevirme mücadelemize vakit kaybetmeden katılmaya haklarımıza, geleceğimize emeğimize birlikte sahip çıkmaya davet ediyoruz.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

23 Haziran 2021

Sinbo'da direniş 5. ayında

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi Dilbent Türker, Kod 29'un kaldırılması talebiyle 150 gündür Haramidere'de bulunan Sinbo fabrikası önünde direniyor. 150 gündür hem devletin hem Sinbo kapitalistlerinin türlü saldırılarına karşı kadın işçilerin sesi olan Türker; polis saldırılarına, Sinbo yönetiminin iftiralalarına ve fiziki saldırılarına karşı direnişini kararlılıkla sürdürüyor.

Direnişin 150. gününde kadına yönelik şiddet, direnişe yönelik saldırı ve İstanbul Sözleşmesi'nin iptaline karşı Sinbo fabrikası önünde eylem yapıldı. Eylemde ilk olarak TOMİS temsilcisi konuştu.

Konuşmanın ardından **DGD-Sen Genel Başkanı Murat Bostancı** söz aldı ve **Migros işçileri** olarak Dilbent Türker'in yanında olduklarını vurguladı.

Devrimci Gençlik Birliği temsilcisi söz aldı ve kadına yönelik şiddetin arttığına değindi. DGB konuşmasında **"Deniz Poyraz'ın katledilmesi ve Dilbent'in fabrika önünde uğradığı şiddet bir devlet politikasıdır"** dedi. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını tanımadıklarını ifade eden DGB temsilcisi **"Direnen kadın işçiler bize yol gösteriyor"** vurgusu yaptı.

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları adına söz alınarak şunları ifade edildi: **"Biz İEKK olarak Sinbo direnişini selamlıyoruz. Dilbent arkadaşımız kadın bir işçi olarak sadece Kod 29'a değil kadın işçilerin fabrikalarda karşı karşıya kaldığı tüm sorunlara karşı direniyor."**

İkitelli'de çalışan bir **TOMİS üyesi** söz alarak **"Dilbent işçi sınıfının sesi olarak direniyor"** dedi. Çalışma koşullarının ağırlığına değinerek **"direnişçiler işçi sınıfının sesi oluyor"** diye belirtti.

SML Etiket direnişçisi ise **"Biz kadınlar hayatın yarısıyız, mücadelenin de yarısıyız. Dilbent'e yapılan saldırıyı kınıyoruz. Dilbent'e yapılan saldırı tüm kadınlara yapılmıştır. Hiçbir saldırı bizi mücadeleden alıkoyamayacak."** dedi.

Eylemde söz alan bir **kadın işçi**, direniş selamlayarak şunları ifade etti:

"Deniz Poyraz emekçiydi, kadındı, doğayı insanı seven bir yoldaşımızdı. Asıl terörist sizin kurumlarınızda yetiştirdiğimiz milislerdir. Terörist görmek istiyorsanız aynaya bakın."

Eylemde basın açıklamasını direnişçi **Dilbent Türker** yaptı. sermaye iktidarının pandemiyi fırsata çevirerek saldırılarını arttırdığına dikkat çekti. Türker, işçilerin açlık ve yoksullukla boğuşurken, Sinbo patronu da içinde olmak üzere sermayedarların destek ve teşviklerle büyüdüğüne işaret etti.

Geriçi faşist iktidarının sermayenin çıkarları doğrultusunda hareket ettiğine değinen Türker AKP-MHP iktidarının kadına yönelik şiddeti ve cinsel saldırıları teşvik ettiğine işaret etti ve pandemide kadın üzerindeki yükün daha da arttığını belirtti. Saldırıların toplumsal hayatın her alanında yaygınlaştığını belirten Türker, bu süreçte kadın emeğinin de yoğun biçimde sömürülmesine değindi.

İşçi ve emekçi kadınların özellikle saldırıların hedefinde olduğu vurgulanarak **"Ayrıca Sinbo direnişimiz Dilbent Türker'e saldıran Onur Yılmaz ve HDP İzmir binasında Deniz Poyraz'ı katleden Onur Gencer gibi adlarını taşıyamayan bu zatlar, bu düzenin kirliliğidir"** denildi. **"Sermayenin temsilcisi olan AKP-MHP aynı zamanda işçi kadınların üzerindeki sömürüyü, fabrikalardaki taciz ve mobbingi arttıran politikaları derinleştiriyor."** ifadelerinin kullanıldığı açıklama, fiili-meşru mücadele çağrısıyla, tüm işçi ve emekçiler taraf olmaya ve dayanışmayı büyütme davet edilerek son buldu.

Açıklamaya işçilerin yanı sıra DEV TEKSTİL üyesi SML Etiket direnişçileri, Bakırköy Belediyesi direnişçileri, BDSP, İEKK, DGB, DGD-Sen, Sosyalist Kadın Meclisleri, Ekmek ve Onur katıldı.

Eylem boyunca **"Direne direne kazanacağız!"**, **"Yaşasın sınıf dayanışması!"**, **"Sinbo işçisi yalnız değildir!"** sloganları sıklıkla atıldı. Ardından vardiya çıkışı işçilere seslenildi.

1848 Haziran Ayaklanması...

“Proletaryanın ilk ke

(PARÇA)

Şubat barikatlarının üzerinde yükselen *Geçici Hükümet*, bileşimiyle, zorunlu olarak, zaferi paylaşan farklı partileri yansıtıyordu. Geçici Hükümet, Temmuz tahtını birlikte deviren, ama çıkarları arasında karşıtlıklar bulunan *farklı sınıfların uzlaşmasından* başka bir şey olamazdı. Üyelerinin *büyük çoğunluğu* burjuvazinin temsilcilerinden oluşuyordu. Cumhuriyetçi küçük burjuvaziyi Ledru-Rollin ile Flocon, cumhuriyetçi burjuvaziyi *National*'in¹ adamları, hanedancı muhalefeti² Cremieux, Dupont de l'Eure vb. temsil ediyordu. İşçi sınıfının yalnızca iki temsilcisi bulunuyordu: Louis Blanc ile Albert Lamartine'in Geçici Hükümetteki varlığına gelince; her şeyden önce, bu, gerçek bir çıkara, belirli bir sınıfa karşılık gelmiyordu; Şubat Devriminin kendisiydi; yarınsamalarıyla, şiiriyle, hayalî içeriğiyle ve tumturaklı sözleriyle, ortak ayaklanmaydı. Bunların dışında, Şubat Devriminin sözcüsü, görüşleri gibi konumuyla da *burjuvaziye* bağlıydı.

Eğer Paris siyasi merkezleşme nedeniyle Fransa'ya hükmediyorsa, işçiler de devrimci deprem anlarında Paris'e hükmeder. Geçici Hükümetin yaşamındaki ilk eylem, sarhoş Paris'ten ayık Fransa'ya seslenerek, kendisini bu ezici baskıdan kurtarma girişimiydi. Lamartine, barikat savaşçılarının cumhuriyeti ilan etme hakkına karşı çıktı; bu hakka yalnızca Fransızların çoğunluğu sahipmiş; onların oyları beklenmeliymiş ve Paris proletaryası zaferini bir gaspla lekelememeliymiş. Burjuvazi, proletaryanın *tek bir* gaspına izin verir; o da, mücadele ederek gerçekleştirdiği gasptır.

25 Şubat'ın öğle saatlerinde cumhuriyet henüz ilan edilmemiş, ama tüm bakanlıklar, Geçici Hükümetin burjuva unsurları ile *National*'in generalleri, bankacıları ve avukatları arasında paylaşılmıştı. Ama işçiler bu kez Temmuz 1830'dakine benzer bir düzenbazlığı kabullenmemek konusunda kararlıydı. Mücadeleyi yeniden başlatmaya ve cumhuriyeti silah zoruyla kabul ettirmeye hazırdılar. *Raspail*, Hotel de Ville'e bu mesajla gitti: Paris proletaryası adına, Geçici Hükümete, cumhuriyeti ilan etmesini *emretti*; halkın bu emri iki saat içinde yerine getirilmezse, arkasında 200

000 adamla geri dönecekti. Düşenlerin cesetleri daha yeni soğumuş, barikatlar kaldırılmamış, işçiler silahları bırakmamıştı ve karşılarına çıkarılabilecek tek güç Ulusal Muhafızdı. Bu koşullar altında Geçici Hükümetin devletle ilgili zekice kaygıları ve hukukla ilgili vicdani tereddütleri birdenbire ortadan kalktı. İki saatlik süre dolmadan, şu büyük tarihsel sözler Paris'in tüm duvarlarını kaplamıştı:

Republique française! Liberté, Égalité, Fraternité! (Fransız Cumhuriyeti! Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik!) Genel oy hakkına dayalı cumhuriyetin ilan edilmesiyle birlikte, burjuvaziyi Şubat Devrimine sürükleyen sınırlı amaç ve güdülerin anıları bile silinip gitti. Burjuvazinin daha az sayıdaki kesimi yerine, Fransız toplumunun tüm sınıfları bir anda kendilerini siyasi iktidar çevresinin içinde buldu; locaları, salonu ve balkonu terk ederek, devrimci sahnedeki oyuna katılmak zorunda bırakılmışlardı! Anayasal krallıkla birlikte, bir devlet iktidarının keyfi bir şekilde burjuva toplumunun karşısında durduğu görüntüsü ve bu hayalî iktidarı hedef alan tüm ikincil mücadeleler de ortadan kalkmıştı!

Proletarya, Geçici Hükümete ve Geçici Hükümet aracılığıyla tüm Fransa'ya cumhuriyeti zorla kabul ettirerek birden-

bire bağımsız bir parti olarak ön plana çıkmış, ama aynı zamanda tüm burjuva Fransa'sına meydan okumuştur. Ele geçirdiği şey, kendi devrimci kurtuluşu için mücadele edeceği alandı; hiçbir şekilde, bu kurtuluşun kendisi değil.

Şubat cumhuriyeti ise, her şeyden önce, mali aristokrasinin yanı sıra *tüm mülk sahibi sınıfların* siyasi iktidar çevresine girmesini sağlayarak *burjuvazinin egemenliğini eksiksiz kılmak* zorundaydı. Büyük toprak sahiplerinin çoğunluğu, yani Meşruiyetçiler (*Lejitimistler*), Temmuz Monarşisi tarafından mahkûm edilmiş oldukları siyasi hiçlikten kurtarıldı. *Gazette de France*'in muhalif yayınlarla birlikte ajitasyon yapması, La Rochefoucauld'in Temsilciler Meclisinin 24 Şubat'taki toplantısında devrimin yanındaki saf tutması boşuna değildi. Fransızların büyük çoğunluğunu oluşturan sözde mülk sahipleri, yani *köylüler*, genel oy hakkı aracılığıyla, Fransa'nın kaderinin hakemleri durumuna getirildi. Son olarak, Şubat cumhuriyeti, sermayenin arkasında saklandığı tahtı devirerek, burjuva egemenliğinin açıkça ortaya çıkmasını sağladı.

Temmuz günlerinde *burjuva monarşisini* mücadeleleriyle kazanmış olan işçiler, Şubat günlerinde de, *burjuva cum-*

huriyetini yine mücadeleleriyle kazandı. Temmuz Monarşisi kendisini *cumhuriyetçi kurumlarla çevrili bir monarşi* olarak ilan etmek zorunda kalmıştı; Şubat cumhuriyeti de aynı şekilde kendisini *sosyal kurumlarla çevrili bir cumhuriyet* olarak ilan etmek zorunda kaldı. Paris proletaryası bu ödünü de *zorla kopardı*.

Henüz yeni kurulmuş olan Geçici Hükümete işçilerin çalışarak geçinebilmelerini güvence altına alma, tüm yurttaşlara çalışma olanağı sağlama vb. sorumluluklar yükleyen kararname, bir işçi olan Marche tarafından dikte edilmişti. Ve Geçici Hükümet birkaç gün sonrasında sözlerini unutmuş ve proletaryayı aklından çıkarmış görüldüğünde, 20 000 kişilik bir işçi kitlesi Hotel de Ville'e şu sloganla yürüdü: *Emeğin örgütlenmesi! Ayrı bir çalışma bakanlığının kurulması!* Geçici Hükümet, uzun tartışmaların ardından ve isteksizce, emekçi sınıfların durumunu iyileştirmenin araçlarını *bulma* görevini verdiği daimi bir özel komisyon atadı! Paris'teki zanaat loncalarının delegelerinden oluşan bu komisyonun başkanlığını Louis Blanc ile Albert yapıyordu. Toplantı yeri olarak Luxembourg (Sarayı) verildi. Böylece, işçi sınıfının temsilcileri Geçici Hükümetin merkezinden uzaklaştırılır, aynı hükümetin burjuva kesimi

esin meydan savaşı!”

Karl Marx

gerçek devlet iktidarını ve idarenin dizginlerini tümüyle kendi ellerine alırken, maliye, ticaret, bayındırlık bakanlıklarının yanında, banka ile borsanın yanında, bir *sosyalist sinagog* kuruldu; bu sinagogun başrahipleri olan Louis Blanc ile Albert'in görevi, vaat edilmiş toprakları keşfetmek, yeni İncil'i ilan etmek ve Paris proletaryasını meşgul etmektir. Her tür dünyevi devlet gücünden farklı olarak, bu kişilerin elinde ne bir bütçe vardı ne de yürütme yetkisi. Burjuva toplumunun temel direklerini kafalarıyla vurarak kırmaları bekleniyordu. Luxembourg felsefe taşıni³ ararken, Hotel de Ville'de resmî geçerliliği olan para basılıyordu.

Ne var ki, Paris proletaryasının talepleri, burjuva cumhuriyetinin sınırlarını aştıkları kadarıyla, Luxembourg'un belli belirsiz varlığından başka bir varlık kazanmadı.

İşçiler Şubat Devrimini burjuvaziyle birlikte yapmış, Geçici Hükümette burjuva çoğunluğun yanına bir işçi yerleştirdikleri gibi, burjuvazinin yanında kendi çıkarlarını kabul ettirmeye çalışmışlardı. *Emeğin örgütlenmesi!* Ama emeğin mevcut burjuva örgütlenme biçimi, ücretli emektir. Bu olmadan ne sermaye olur, ne burjuvazi ne de burjuva toplumu. *Ayrı bir çalışma bakanlığı!* Ama maliye, ticaret, bayındırlık bakanlıkları, *burjuva* çalışma bakanlıkları değil midir? Ve bunların yanına eklenecek bir *proleter* çalışma bakanlığı, ancak bir iktidarsızlık bakanlığı, bir yerine getirilemez istekler bakanlığı, bir Luxembourg Komisyonu olabilir. İşçiler, burjuvazinin yanında kendilerini kurtarabileceklerine inandıkları gibi, diğer burjuva uluslarının yanında, Fransa'nın ulusal sınırları içinde bir proletarya devrimini gerçekleştirebileceklerini sanıyordu. Ama Fransız üretim ilişkileri, Fransa'nın dış ticareti tarafından, bu ülkenin dünya pazarındaki konumu ve bu pazarın yasaları tarafından belirleniyor; Fransa, Avrupa ölçeğinde, dünya pazarının zorbası İngiltere'yi de vuracak bir devrim savaşı olmadan, bunları nasıl parçalayabilirdi?

Toplumun devrimci çıkarlarını kendisinde toplayan bir sınıf, ayağa kalkar kalkmaz, kendi devrimci etkinliğinin içeriğini ve malzemesini doğrudan doğruya kendi durumunda bulur: Yere serilecek düşmanlar, mücadelenin gerekleri doğ-

rultusunda alınması gereken önlemler; ve kendi eylemlerinin sonuçları, onu daha da ileriye taşır. Kendi görevi hakkında teorik araştırmalara girişmez. Ama Fransız işçi sınıfı bu noktada değildi; kendi devrimini gerçekleştirme yeteneğinden henüz yoksundu.

Sanayi proletaryasının gelişimi, genel olarak, sanayi burjuvazisinin gelişimine bağlıdır. Sanayi proletaryası, ancak sanayi burjuvazisinin egemenliği altında, devrimini ulusal bir devrim düzeyine yükseltebilecek olan geniş bir ulusal varlık kazanır ve her biri kendi devrimci kurtuluşunun araçları hâline gelen modern üretim araçlarını yaratır. Yalnızca sanayi burjuvazisinin egemenliği, feodal toplumun maddi köklerini kopararak, üzerinde bir proletarya devriminin gerçekleştirilebileceği tek zemini düzler. Kıtanın geri kalanındakilerle karşılaştırıldığında, Fransız sanayisi daha gelişkin ve Fransız burjuvazisi daha devrimcidir. Ama Şubat Devrimi doğrudan doğruya mali aristokrasiyi hedef almamış mıydı? Bu olgu, sanayi burjuvazisinin Fransa'ya hükmetmediğini kanıtlamıştı. Sanayi burjuvazisi, ancak modern sanayinin tüm mülkiyet ilişkilerini kendisine göre biçimlendirdiği yerde egemen olabilir ve sanayi de bu gücü ancak dünya pazarını fethettiğinde kazanabilir, çünkü ulusal sınırlar onun gelişmesi için yeterli değildir. Buna karşılık, Fransa'nın sanayisi, ulusal pazar üzerindeki egemenliğini bile, büyük oranda, az çok değiştirilmiş bir koruyucu gümrük vergileri sistemine borçludur. Bu nedenle, Fransız proletaryası, bir devrim anında, Paris üzerinde, altından kalkamayacağı hamleleri teşvik eden gerçek bir güce ve etkiye sahip olsa bile, Fransa'nın geri kalanında birbirlerinden kopuk ve dağınık sanayi merkezlerinde sıkışmış durumda ve köylülerle küçük burjuvaların sayısal üstünlüğü karşısında neredeyse yoklara karışıyor. Fransa'da, gelişkin ve modern biçimiyle sermayeye, sıçrama noktasındaki sermayeye karşı yürütülen mücadele, ücretli sanayi işçisinin sanayici burjuvaya karşı mücadelesi, kısmi bir olgudur; bu mücadele, Şubat günlerinin ardından devrimin ulusal içeriğine çok fazla katkıda bulunamadı, çünkü, sermayenin ikincil sömürü biçimlerine karşı mücadelenin, yani köylünün tefeciye ve ipoteye karşı, küçük burjuvanın büyük

tüccara, bankacıya ve fabrikatöre (tek sözcükle iflasa) karşı mücadelesinin üzeri, henüz, mali aristokrasiyeye yönelik genel isyanla örtülü durumdaydı. Dolayısıyla, Paris proletaryasının, kendi çıkarlarını toplumun devrimci çıkarları olarak dayatmak yerine, burjuva çıkarlarının yanısıra onların da gözetilmesini sağlamaya çalışmış, *üç renkli* bayrağın önünde *kızıl* bayrağı indirmiş olmasından daha anlaşılır bir şey olamaz.⁴ Devrimin akışı, ulusun proletarya ile burjuvazi arasında kalan ve burjuva düzenine, sermayenin egemenliğine isyan etmeyen kitesini, yani köylüleri ve küçük burjuvaları, proletaryanın öncülüğü altında birleşmek zorunda bırakmadan önce, Fransız işçileri tek bir ileri adım atamadı, burjuva düzeninin kılını bile dokunamadı. İşçiler bu zaferi ancak Haziran'daki büyük yenilgi karşılığında elde edebildi.

Parisli işçilerin yarattığı Luxembourg Komisyonunun hakkının teslim edilmesini gerektiren konu, on dokuzuncu yüzyılın devriminin sırrını bir Avrupa kürsüsünden ifşa etmiş olması: *proletaryanın kurtuluşu*. O güne kadar sosyalistlerin gizli (*apokryphisch*) yazılarında gömülü kalan ve burjuvazinin kulağına yalnızca zaman zaman, uzaktan, yarı korkutucu ve yarı gülünç söylenceler olarak çarpan “çılginca fanteziler”i resmen yaymak zorunda kaldığında, *Moniteur*'ün⁵ yüzü kızardı. Avrupa, burjuva uyuklama hâlinde şaşkınlık içinde sıyrıldı. Demek ki, cumhuriyetin ilan edilmesiyle birlikte, mali aristokrasiyi genel olarak burjuvaziyle karıştıran proleterlerin zihninde; sınıfların varlığını bile yadsıyan ya da bunu olsa olsa anayasal monarşinin bir sonucu olarak kabul eden cumhuriyetçi beyefendilerin hayallerinde; burjuvazinin bugüne kadar iktidarın dışında tutulmuş olan kesimlerinin ikiyüzlüce sözlerinde, *burjuvazinin egemenliği* kaldırılmıştı. O dönemde tüm kralcılar cumhuriyetçi, Paris'in tüm milyonları de işçi olmuştu. Sınıf ilişkilerinin bu hayalî feshine karşılık gelen ifade, *fraternite*, yani evrensel kardeşleşme ve kardeşlikti. Sınıf karşıtlıklarından bu huzurlu uzaklaşma, çelişen sınıf çıkarlarının duygusal bir şekilde uzlaştırılması, heyecan içinde sınıf mücadelesinin üzerine çıkılması, yani *fraternite*, Şubat Devriminin gerçek parolasıydı. Sınıflar yalnızca bir *yanlış anla-*

ma yüzünden birbirlerinden ayrılmıştı ve Lamartine 24 Şubat'ta Geçici Hükümeti şöyle vaftiz etmişti: “un gouvernement qui suspende ce malentendu terrible qui existe entre les differentes classes” (“farklı sınıflar arasındaki bu korkunç yanlış anlamayı ortadan kaldıran bir hükümet”). Paris proletaryası bu yüce kardeşlik sarhoşluğu içinde kendinden geçmişti.

Geçici Hükümet ise, cumhuriyeti bir kez ilan etmek zorunda kaldıktan sonra, onu burjuvazi ve taşra için kabul edilebilir kılmak için her şeyi yaptı. Siyasal suçlar için ölüm cezası kaldırılarak birinci Fransız cumhuriyetinin⁶ kanlı terörü reddedildi, basında tüm düşünceler serbest bırakıldı, ordu, mahkemeler ve idare, birkaç istisna dışında, eski makam sahiplerinin elinde kaldı, Temmuz Monarşisinin büyük suçlarının hiçbirinden hesap sorulmadı. *National*'in burjuva cumhuriyetçileri, monarşi döneminin isimlerini ve kostümlerini eski cumhuriyet dönemininkilerle değiştirerek eğleniyordu. Cumhuriyet, onlar açısından, eski burjuva toplumu için yeni bir balo elbisesinden başka bir şey değildi. Genç cumhuriyet, korkutmamayı, tam tersine sürekli korkmayı ve yumuşak bir uysallık ve dirençsizlik sayesinde kendi varlığını kazanmayı ve direnişi silahsızlandırmayı en önemli hizmeti olarak görüyordu. İçerideki ayrıcalıklı sınıflara ve dışarıdaki zorba güçlere cumhuriyetin barışçıl bir nitelik taşıdığı gürültülü bir şekilde duyuruldu. Şiarının yaşamak ve yaşatmak olduğu söylendi. Üstelik, Şubat Devriminden kısa bir süre sonra, Almanlar, Polonyalılar, Avusturyalılar, Macarlar, İtalyanlar ayaklanmıştı; her bir halk kendi özel koşulları uyarınca ayaklanıyordu. Korkuya kapılan Rusya ile kendisi de çalkantılar yaşayan İngiltere hazırlıklı değildi. Dolayısıyla, cumhuriyetin karşısına *ulusal* bir düşman çıkmadı. Yani, enerji kazandıracak, devrimci süreci hızlandıracak, Geçici Hükümeti ileriye itecek ya da onu kenara atacak olağanüstü dış karışıklıklar yoktu. Cumhuriyette kendi eserini gören Paris proletaryası, doğal olarak, Geçici Hükümetin, burjuva toplumunda tutunmasını kolaylaştıran her hareketini alkışlıyordu. Proletarya, işçiler ile patronlar arasındaki ücret anlaşmazlıklarında Louis Blanc'ın arabuluculuk yapmasını kabul ettiği gibi,

Caussidiere'in Paris'teki mülkleri korumak için kendisine polislik yaptırmasını da uysallıkla kabul etti. Cumhuriyetin burjuva namusunu Avrupa'nın gözünde lekesiz tutmak onun *point d'honneur*'üydü (onur sorunuuydu).

Cumhuriyet, dışarıda da içeride de dirençle karşılaşmadı. Bu da onu silahsızlandırdı. Görevi artık dünyayı devrimci bir şekilde dönüştürmek değil, yalnızca, kendisini burjuva toplumunun ilişkileriyle uyumlu hâle getirmektir. Geçici Hükümetin bu görevi ne tür bir bağnazlıkla üstlendiğini gösteren kanıtlardan hiçbiri, *mali önlemlerinden* daha açıklayıcı değildir.

(...)

16 Nisan, Geçici Hükümet tarafından burjuvaziyle birlikte düzenlenen bir *yanlış anlamaydı*. Çok sayıda işçi, Ulusal Muhafız genelkurmayı seçimlerine hazırlanmak için Champs de Mars'ta ve hipodromda toplanmıştı. Birdenbire, işçilerin Champs de Mars'ta silahlı olarak, Louis Blanc, Blanqui, Cabet ve Raspail yönetiminde, buradan Hotel de Ville'e yürümek, Geçici Hükümeti devirmek ve komünist bir hükümeti ilan etmek için toplandığı söylentisi Paris'in bir ucundan diğerine yıldırım hızıyla yayıldı. Genel alarm verilir (Ledru-Rollin, Marrast ve Lamartine, sonradan, bu konuda ilk girişimde bulunan kişi olmanın onurunu paylaşmadı), bir saat içinde 100 000 erkek silah altına alınır, Hotel de Ville'in her köşesi Ulusal Muhafızlar tarafından işgal edilir, "Kahrolsun komünistler! Kahrolsun Louis Blanc, Blanqui, Raspail, Cabet!" sloganı Paris'in her yanını titretir ve her biri vatani ve toplumu kurtarmaya hazır sayısız heyet Geçici Hükümete bağlılıklarını sunar. İşçiler, Champs de Mars'ta yurtseverlik adına toplamış oldukları yardım paralarını Geçici Hükümete teslim etmek üzere sonunda Hotel de Ville'in önüne geldiklerinde, burjuva Paris'inin, büyük bir özenle hazırlanmış bir sözde mücadeleyle, gölgelerini yenilgiye uğratmış olduğunu şaşkınlık içinde öğrenir. Korkunç 16 Nisan kalkışması, *ordunun Paris'e geri çağırılmasının* (kaba bir şekilde sahneye konan komedinin asıl amacı buydu) ve taşradaki gerici federalist gösterilerin bahanesi oldu.

4 Mayıs'ta, *tek dereceli genel seçimlerin* ürünü olan *Ulusal Meclis*' toplandı. Genel oy hakkı, eski moda cumhuriyetçilerin ondan beklediği büyüklüğe sahip değildi. Tüm Fransa'da, en azından Fransızların büyük çoğunluğunda, aynı çıkarlara, aynı anlayışa vb. sahip *citoyen*'ler (yurttaşlar) görüyorlardı. Bu onların *halka tapınma* biçimiydi. Seçimler, onların *hayalî* halkı yerine *gerçek* halkı, yani halkın ayrılmış olduğu farklı sınıfların temsilcilerini gün ışığına çıkardı. Köylüle-

rin ve küçük burjuvaların neden kavgacı burjuvazinin ve restorasyon düşkünü büyük toprak sahiplerinin güdümünde oynamak zorunda olduğunu gördük. Ama genel oy hakkı, cumhuriyetçi beyefendilerin düşündüğü gibi mucizeler yaratan bir maden arama çubuğu olmasa bile, sınıf mücadelesinin zincirlerini çözmek; burjuva toplumunun farklı orta katmanlarının, yanılımalarını ve hayal kırıklıklarını hızla yaşayıp geride bırakmalarını sağlamak; (monarşi kendi sayım yöntemiyle burjuvazinin yalnızca belirli kesimlerinin kendilerini rezil etmesini ve diğerlerinin sahnenin arkasında gizlenmesini sağlar ve sahne gerisindekileri bir ortak muhalefetin halesiyle çevrelerken) egemen sınıfın tüm kesimlerini tek bir hamleyle devlet sahnesinin üzerine fırlatmak ve böylece aldatıcı maskelerini indirmek gibi çok daha büyük meziyetlere sahipti.

4 Mayıs'ta toplanan Kurucu Ulusal Mecliste *burjuva cumhuriyetçileri*, yani *National*'in cumhuriyetçileri üstün durumdaydı. Meşruyetçiler ve Orleanslılar bile, başlangıçta, kendilerini gösterme cesaretini ancak burjuva cumhuriyetçiliği maskesinin altında bulabiliyordu. Proletaryaya karşı mücadeleye yalnızca cumhuriyet adına girişilebilirdi.

Cumhuriyetin, yani Fransız halkı tarafından kabul edilen cumhuriyetin *kuruluş tarihi 25 Şubat değil 4 Mayıs'tır*; bu, Paris proletaryasının Geçici Hükümete dayattığı cumhuriyet, sosyal kurumlara sahip cumhuriyet, barikat savaşçıların gözlerinde canlanan hayal değildi. Ulusal Meclis tarafından ilan edilen biricik meşru cumhuriyet, burjuva düzenine doğrultulmuş devrimci bir silah değil, aksine, burjuva toplumunun siyasal düzeyde yeniden kuruluşu, siyasal açıdan yeniden

sağlamlaştırılması demek olan cumhuriyettir; kısacası, *burjuva cumhuriyetidir*. Bu iddia Ulusal Meclisin kürsüsünde selendirdi, cumhuriyetçi ve cumhuriyet karşıtı burjuva basın organlarının tümünde yankı buldu.

Böylece, Şubat cumhuriyetinin gerçekten de bir *burjuva* cumhuriyetinden başka bir şey olmadığını ve olamayacağını; buna karşın Geçici Hükümetin proletaryanın dolaysız baskısı altında onu *sosyal kurumlara sahip bir cumhuriyet* olarak duyurmak zorunda kaldığını; proletaryanın, *düşünce* ya da *hayal* dünyasının dışında, burjuva cumhuriyetinin ötesine geçme yeteneğine henüz sahip olmadığını; sıranın gerçekten eyleme geldiği her yerde burjuva cumhuriyetinin hizmetinde hareket ettiğini; proletaryaya verilmiş sözlerin yeni cumhuriyet için katlanılmaz bir tehlikeye dönüştüğünü; Geçici Hükümetin tüm yaşam sürecinin proletaryanın taleplerine karşı sürekli bir mücadeleden ibaret kaldığını görmüş olduk.

Ulusal Mecliste, tüm Fransa, Paris proletaryasını yargıladı. Şubat Devriminin sosyal yanılımalarıyla ilişkisini hemen kesen Ulusal Meclis, burjuva cumhuriyetinden başka bir şey olmayan *burjuva cumhuriyetini* açıkça ilan etti. Hemen, proletaryanın temsilcileri Louis Blanc ile Alberts, kendi atadığı Yürütme Kurulunun dışında bıraktı; ayrı bir çalışma bakanlığının kurulmasıyla ilgili önergeyi reddetti ve Bakan Trelat'ın "Artık bütün sorun *eski çalışma koşullarım geri getirmektir*" şeklindeki açıklamasını alkış tufanı ile karşıladı.

Ama tüm bunlar yeterli değildi. Şubat Devrimi, mücadele eden işçiler tarafından, burjuvazinin pasif desteğiyle kaza-

nılmıştı. Proleterler kendilerini haklı olarak Şubat'ın galipleri sayıyor ve galiplere özgü bir gururla hak iddialarında bulunuyordu. Sokakta alt edilmeleri gerekiyordu; burjuvaziyle *birlikte* mücadele etmek yerine burjuvaziye *karşı* mücadele etmeye başladıkları anda yenilgiye uğradıklarının onlara gösterilmesi gerekiyordu. Sosyalist ödünler veren Şubat Devrimi, krallığa karşı burjuvaziyle birleşen proletaryanın bir savaşma nasıl gereksinim duyduysa, cumhuriyeti sosyalist ödünlerden kurtarmak, *burjuva cumhuriyetinin* resmî egemenliğini sağlamak için de, ikinci bir savaşa gereksinim duyuluyordu. Burjuvazi, proletaryanın hak iddialarını silahla çürütmek zorundaydı. Ve burjuva cumhuriyetinin gerçek doğum yeri, *Şubat zaferi* değildir, *Haziran yenilgisidir*.

Proletaryanın 15 Mayıs'ta devrimci etkisini yeniden kazanmak için başarısız bir girişimde bulunarak Ulusal Meclisin kapısına dayanması ve kararlı önderlerini burjuvazinin zindancılarına teslim etmekten başka bir sonuç elde edememesi, karar sürecini hızlandırdı. *Il faut enfinir!* Bu durum sona ermeli! Ulusal Meclis, proletaryayı nihai mücadeleye zorlama kararını bu çığlıkla açığa vurdu. Yürütme Kurulu, halk toplantılarını yasaklayanı da dâhil olmak üzere bir dizi kışkırtıcı kararname çıkardı. İşçiler Kurucu Ulusal Meclisin kürsüsünden açıkça tahrik edildi, sövgülere maruz kaldı, alaya alındı. Ama asıl saldırı hedefi, görmüş olduğumuz gibi, *ulusal atölyelerdi*. Kurucu Meclis, Yürütme Kuruluna buyurgan bir şekilde bu atölyeleri hedef gösterdi; Yürütme Kurulunun da tek beklediği, kendi planının bir Ulusal Meclis emri olarak ilan edilmesiydi.

Yürütme Kurulu, ulusal atölyelere gi-

rişi zorlaştırarak, günlük ücreti parça başı ücrete dönüştürerek ve Paris doğumlu olmayan işçileri sözde kazı işleri yaptırmak üzere Sologne'a sürerek işe başladı. Hayal kırıklığına uğrayarak geri dönen işçilerin yoldaşlarına aktardıkları üzere, bu kazı işleri, yalnızca kovulmalarını perdelemek için kullanılan bir boş sözdü. Sonunda, 21 Haziran'da, *Moniteur*'de, evli olmayan tüm işçilerin ulusal atölyelerden zorla çıkarılmalarını ya da askere alınmalarını emreden bir kararname yayımlandı.

İşçilerin başka çaresi kalmamıştı; ya açlıktan ölmek ya da saldırıya geçmek zorundaydılar. 22 Haziran'daki çok büyük ayaklanmayla karşılık verdiler ve böylece, modern toplumu bölen iki sınıf arasındaki ilk büyük muharebe gerçekleştirildi. Bu, *burjuva* düzeninin korunması ya da yok edilmesi mücadelesiydi. Cumhuriyeti gizleyen örtü yırtıldı.

Önderleri, ortak planları, araçları bulunmayan, çoğu silahsız olan işçilerin, beş gün boyunca, orduya, Gezici Muhafıza, Paris Ulusal Muhafızına ve taşradan akın eden Ulusal Muhafıza benzersiz bir yiğitlik ve yaratıcılıkla nasıl geçit vermediği biliniyor. Burjuvazinin, yaşadığı ölüm korkusunun bedelini eşi görülmemiş bir vahşetle ödettiği ve 3000'den fazla tutukluyu katlettiği biliniyor.

Fransız demokrasininin resmî temsilcileri cumhuriyetçi ideolojinin o kadar etkisi altındaydı ki, Haziran mücadelesinin anlamını sezmeye ancak haftalar sonra başlayabildiler. Hayalî cumhuriyetlerinin içinde yok olup gittiği barut dumanı yüzünden bilinçlerini yitirmiş gibiydiler.

Haziran yenilgisi haberinin bizde yarattığı ilk izlenimi, okurun izniyle, *Neue Rheinische Zeitung*'un sözleriyle aktaralım:

“Şubat Devriminin son resmî kahlintısı olan Yürütme Kurulu, olayların ciddiyeti karşısında bir sis katmanı gibi dağılıp gitti. Lamartine'in havai fişekleri Cavaignac'ın yangın füzelerine dönüştü. *Fraternite*'nin, yani biri diğerini sömüren karşıt sınıfların kardeşliğinin, Şubat'ta ilan edilmiş ve büyük harflerle Paris'in alınına, her bir hapishanenin, her bir kışanının üzerine yazılmış olan *fraternite*'nin gerçek, saf ve sıradan ifadesi iç savaştır; en korkunç biçimiyle iç savaş, yani emekle sermayenin savaşıdır. Proletaryanın Paris'i yanar, kan kaybeder ve inlerken burjuvazinin Paris'inin aydınlandığı 25 Haziran akşamı, Paris'in bütün pencerelerinin önünde bu kardeşliğin alevleri yükseliyordu. Burjuvazinin çıkarı ile proletaryanın çıkarı kardeş gibi olmaktan çıktığı anda, kardeşlik de sona ermişti. - Halkın kendi Şubat'ını birlikte yaptığı müttefikleri şunlardı: 1793'e ait eski devrimci geleneğin kılı kırk yaran

sürdürücüleri; halk için burjuvaziden sadaka isteyen, uzun vaazlar vermelerine ve proletarya aslanını uykuda tutmanın zorunlu olduğu süre boyunca kendilerini rezil etmelerine izin verilen sosyalist taksonomistler;⁸ taçlı baş dışında tümüyle eski burjuva düzenini isteyen cumhuriyetçiler; rastlantı eseri olarak bir kabine değişikliği yerine bir hanedanın devrilmesiyle karşı karşıya kalan hanedancı muhalifler ve uşak üniformasından kurtulmayı değil kesimini değiştirmeyi istemiş olan Meşruyetçiler... Şubat Devrimi, *güzel* olan, herkesin sempatisini kazanan devrimdi, çünkü krallığa karşı onun içinden fişkıran karşıtlıklar *gelişmemişti* ve uyumlu bir şekilde yan yana uyukuyorlardı, çünkü bunların arka planını oluşturan toplumsal mücadele yalnızca uçucu, deyim ya da sözcük düzeyinde kalan bir varlık kazanmıştı. *Haziran Devrimi, çirkin* olan, hoş gitmeyen devrimdi, çünkü deyim yerine gerçek bir şey gelmişti, çünkü cumhuriyet, onu koruyan ve gizleyen tacı koparıp atarak, canavarın başını açığa çıkarmıştı. - Guizot'un savaş çığılığı, *Düzen!* idi. Varşova Rusların eline geçtiğinde, Guizot'cu Sebastiani, *Düzen!* diye bağırıyordu. Fransız Ulusal Meclisinin ve cumhuriyetçi burjuvazinin vahşi yankısı Cavaignac, *Düzen!* diye bağırıyor. Onun toptarından çıkan msketler, proletaryanın gövdesini parçalarken, *Düzen!* diye gümbürdüyordu. Fransız burjuvazisininin 1789'dan beri gerçekleştirdiği çok sayıdaki devrimin hiçbirisi *düzene* yönelik bir kalkışma değildi, çünkü egemenliğin ve köleliğin siyasi biçimi ne kadar sık değişmiş olursa olsun, bu devrimler, sınıf egemenliğinin, işçilerin köleliğinin, *burjuva* düzeninin sürmesini sağladı. Haziran, bu düzeni hedef aldı. Haziranın vay hâline!” (“N. Rh. Z.” 29 Haziran 1848)

Haziranın vay hâline! diye çınlıyor Avrupa'dan gelen yankı.

Paris proletaryası Haziran ayaklanmasına burjuvazi tarafından *zorlanmıştı*. Hakkındaki hüküm daha o anda verilmişti. Ne açıkça ilan edilmiş acil gereksinimleri proletaryanın burjuvaziyi zorla devirmek için mücadele etmek istemesine yol açıyordu ne de proletarya bu görevin üstesinden gelebilirdi. *Moniteur*, cumhuriyetin, proletaryaya ait yanılısamalar karşısında eğilip bükülmek zorunda olduğunu düşündüğü dönemin sona erdiğini proletaryaya resmen açıklamak zorunda kaldı ve proletarya, burjuva cumhuriyetinin içinde, kendi durumundaki en küçük bir iyileşmenin bile bir *ütopya* olarak kalacağı ve bu ütopyanın, onu gerçekleştirmek istediği anda bir suça dönüşeceği gerçeğine, ancak yenilgisi sayesinde inanabildi. Şubat cumhuriyetine pazarlıkla kabul ettirmeye çalıştığı, biçimleri açısından abartılı ama içerikleri açısından sınırlı ve

hatta henüz burjuva nitelikli olan taleplerinin yerini, devrimci mücadelenin cesur sloganı aldı: *Burjuvazinin devrilmesi! İşçi sınıfı diktatörlüğü!*

Proletarya, kendi mezarlarını *burjuva cumhuriyetinin* doğum yerleri hâline getirdiği anda, burjuva cumhuriyetini, amacının sermayenin egemenliğini ve emeğin köleliğini ölümsüzleştirmek olduğunu açıkça ilan eden bir devlet olarak, saf biçimiyle ortaya çıkmak zorunda bıraktı. Tüm zincirlerinden kurtulan burjuva egemenliği, yaralı, uzlaşmaz ve yenilmez düşmanını (yenilmez, çünkü onun varlığı, burjuvazinin yaşam koşuludur) sürekli karşısında gördüğünden, hemen *burjuva terörizmine* dönüşmek zorundaydı. Proletarya bir süreliğine sahneden uzaklaştırılarak burjuva diktatörlüğü resmen kabul edildiğinde, burjuva toplumunun orta katmanları, yani küçük burjuvazi ve köylü sınıfı, durumlarının daha da katlanılmaz hâle gelmesi ve burjuvaziyle çelişkilerinin derinleşmesi ölçüsünde, proletaryaya giderek daha fazla bağlanmak zorundaydı. Nasıl geçmişte sıkıntıların nedeni olarak proletaryanın yükselişlerini gördüyse, şimdi de sıkıntıların onun yenilgisine bağlamak zorundaydılar.

Haziran ayaklanması kıtanın her yerinde burjuvazinin özgüvenini artırdığında ve halka karşı feodal krallıkla açıkça ittifak kurmasını sağladığında, bu ittifakın ilk kurbanı kim oldu? Kıta burjuvazisinin kendisi. Haziran yenilgisi, burjuvazinin, egemenliğini sağlamlaştırmasına ve halkı burjuva devriminin en alt basamağında, yarı mutlu, yarı hoşnutsuz ve hareketsiz bir şekilde tutmasına engel oldu.

Son olarak, Haziran yenilgisi, Avrupa'nın despot güçlerine, Fransa'nın, içerde iç savaş yürütebilmek için dışardaki barışı her ne olursa olsun korumak zorunda olduğu sırrını verdi. Böylece, ulusal bağımsızlıkları için mücadeleye başlamış olan halklar, Rusya, Avusturya ve Prusya'nın egemenliğine bırakıldı; ama aynı zamanda, bu ulusal devrimlerin kaderi proletarya devriminin kaderine bağımlı kılınırken, bunların görünüşteki özerkliklerine, büyük toplumsal dönüşümden bağımsızlıklarına son verildi. İşçinin köleliği sürdükçe, Macar da özgür olmasın, Polonyalı da, İtalyan da!

Son olarak, Kutsal İttifak'ın zaferleri nedeniyle Avrupa öyle bir biçim aldı ki, Fransa'daki her yeni proleter ayaklanması, doğrudan doğruya bir *dünya savaşı* ile çakışacak. Yeni Fransız devrimi, ulusal zemini hemen terk etmek ve 19. yüzyılın toplumsal devriminin gerçekleşebileceği tek alan olan *Avrupa alanını fethetmek* zorunda.

Dolayısıyla, Fransa'nın Avrupa devriminde *inisiyatifi* ele almasını mümkün

kılan tüm koşullar, ancak Haziran yenilgisiyle yaratılabildi. Üç renkli bayrak, ancak Haziran isyancılarının kanma batırılıp çıkarıldıktan sonra, Avrupa devriminin bayrağı, yani *kızıl bayrak* oldu!

Ve biz şöyle haykırıyoruz: Devrim öldü! - Yaşasın devrim!

(Fransız Üçlemesi / Fransa'da Sınıf Mücadeleleri 1848-1850, Yordam Kitap, s.46-52, 58-63)

Metnin buradaki başlığı, Engels'in "1848 Haziran Günleri" başlıklı yazı serisinden (28-29 Haziran 1848) alınmıştır... (Fransa'da Sınıf Savaşları 1848-1850, Sol Yayınları)

Dipnotlar:

(1) O dönemde Paris'te yayımlanan cumhuriyetçi günlük gazete (*Le National*),-çev.

(2) Odilon Barrot'nun liderliğini yaptığı, Şubat Devrimi (1848) öncesinde Orleans hanedanının iktidarda kalmasını ama bazı reformların yapılmasını savunan grup. -çev.

(3) Ucuz metallerin altına dönüştürdüğüne inanılan hayali taş. -çev.

(4) Devrimin ilk günlerinde, Parisli işçiler, Fransız Cumhuriyetinin bayrağının, 1832 Haziran ayaklanması sırasında Paris'in işçi mahallelerinde taşınmış olan kırmızı renkli bayrak olmasını istedi. Burjuvazinin temsilcileri, Fransız Devrimi sırasında ve I. Napoleon döneminde ulusal bayrak olan üç renkli (mavi, beyaz ve kırmızı) bayrak konusunda ısrarcı oldu. Bu bayrak, daha 1848'den önce *National* gazetesi çevresinde toplanmış olan burjuva cumhuriyetçilerinin amblemiydi. Sonunda, kırmızı bir rozet eklenen üç renkli bayrak ulusal bayrak olarak kabul edildi; rozet sonradan kaldırıldı. -İngilizce ed.

(5) O dönemde Fransa'nın resmî gazetesi olan *Le Moniteur universel*. Gazete, Luxembourg Komisyonunun toplantı tutanaklarını da yayımlamıştı. -çev.

(6) 1789 Fransız Devriminin ardından 1792 yılında ilan edilen cumhuriyet, bu ülkenin tarihine Birinci Cumhuriyet olarak, Şubat Devriminin (1848) ürünü olan cumhuriyet ise İkinci Cumhuriyet olarak geçti. -çev.

(7) Marx, bu kitapta, 4 Mayıs 1848'de toplanan "Kurucu Ulusal Meclis'i (L'Assemblée nationale constituante), "Ulusal Meclis" ve "Kurucu Meclis" olarak da anıyor. -çev.

(8) Almanca metinde "*sozialistische Systematiker*"; İngilizceye "*socialist doctrinaires*" (sosyalist doktrinciler), Fransızcaya ise "*methodiste socialistes*" (sosyalist metodistler) biçiminde çevrilmiş. Taksonomi: Canlıların sınıflandırılması bilimi. -çev.

Emperyalist işgal taşeronluğundan beka devşirmek

ABD emperyalizmi öncülüğünde Afganistan'ı istila eden NATO devletleri yaklaşık yirmi yıl içinde uğradıkları hezimetin ardından geri adım atmak zorunda kaldılar. Afganistan'da bulunan yabancı asker sayısının azaltılması ülkeye "barış" getirmedi. Devlet güçleri ile Taliban arasında bir günde yüzden fazla insanın yaşamını yitirdiği çatışmaları sona erdirmeyemedi. Doğudaki Logar eyaletinin başkentinde yaşanan çatışmalar yaklaşık 30 kişinin ölümüne neden olurken, istilacı NATO birliklerine yönelik hiçbir saldırının gerçekleşmemesi dikkatlerden kaçmadı.

Bunun sırrı *Reuters* haber ajansının bir haberinde yer alıyor. Söz konusu haberde, Şubat 2020'de ABD-Taliban arasında yapılan anlaşmanın gizli ekine atıf yapılıyor. Bu ek, Taliban'ın, yabancı askeri üslere yönelik saldırı yapmayacağını ve bu üslere, diğer militan grupların saldırılarına karşı koruyacağını karar altına alıyor. Haberde, açığa çıkan gizli anlaşma konusunda Taliban'ın bir açıklama yapmaktan kaçındığı da belirtiliyor. ABD'nin 2.500, NATO üyesi 36 devletin ise 9.600 askerinin ülkeden geri çekilmesi resmi olarak başlasa da NATO askerlerinin ülkeden çekilmesinin tamamlanıp tamamlanmayacağı sorusu henüz yanıtını bulmamışken, ABD emperyalizmi, NATO güçleri dışında önemli bir askeri gücünü elçilik vd. önemli yerlerin korunması bahanesiyle ülkede bırakacağını açıkladı.

Şubat ayında bir açıklama yapan ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü John Kirby Doha'da Taliban ile imzalanan anlaşmayı incelediklerini belirterek, "Taliban vaatlerini yerine getirmiyor. Bildiğiniz üzere mayısta yaklaşmakta olan tarih var. Bu, çözüm isteyen herkes için geçerlidir. Ancak onlar terörizm ile bağlarını kesme ile Afgan halkına ve Afgan güvenlik güçlerine yönelik saldırıları durdurma konusundaki vaatlerini yerine getirmedikleri sürece müzakereye dayalı spesifik bir çözüme varmak zor olacak." demişti. Bu ifadelerinin anlaşma gereği mayıs başında ABD'nin ülkedeki askerlerinin tamamını çekmeyeceği anlamına gelip gelmediği sorusuna ise Kirby, "Afganistan'daki asker sayısına yönelik bir karar, oradaki güvenlik ihtiyacımıza, verilen güvenlik vaatlerinin yerine getirilip getirilmediğine ve şartlara bağlı olacak." yanıtını vermiş ve "Taliban vaatlerini ye-

rine getirmediği sürece, müzakere masasındaki diğer tarafların vaatlerini yerine getirmesi mantıklı bir yol olmayacak." diye konuşmuştu.

"Çekilme"nin sürdüğü günlerde bir açıklama yapan ABD Dışişleri Bakanı Blinken ise ABD'nin Afganistan'dan askerlerini çekmesinin bu ülke ile ilişkilerini bitireceği anlamına gelmediğini, aksine Kabil ile daha derin iş birliği içine gireceklerini vurguladı. Bu açıklamalar, ABD emperyalizminin baş rakip olarak gördüğü ve savaşmayı neredeyse "kader" saydığı Çin'in (ki "Bir Kuşak Bir Yol" projesiyle Orta Asya'da yayılmayı hedefliyor) işini kolaylaştıracak adımlar atmayacağını gösteriyor.

20 yıl süren istila savaşından sonra arkasında ekonomik olarak yıkılmış, alt yapısı tamamen harap olmuş, toplumsal dokusu iğdiş edilmiş bir ülke bırakan emperyalist akbalar, yüzkarası suçlarla dolu bu utanç abidesi tabloyu yaratmak için trilyon dolarlar harcadılar. Afganistan, emperyalist emeller uğruna bir ülkenin mahvı için trilyon dolarlar harcayan emperyalist-kapitalist sistemin yıkıcılığına dair acı fakat güncel bir kanıttır.

ABD merkezli internet portalı *cos-*

tofwar.org tarafından yapılan hesaplamalara göre, tek başına ABD yirmi yılda Afganistan savaşına, Türkiye gibi bir ülkenin yıllık bütçesinin 16-17 katına denk gelen 2,26 trilyon dolar harcadı. Yani neredeyse her yıl, Türkiye bütçesi kadar bir harcama yaptılar. ABD'den sonra Afganistan'da en büyük askeri güç bulunduran Alman emperyalizmi ise bu "eserin" meydana gelmesi için 12,5 milyar euro harcamış. Ayrıca yeniden yapılanma adı altında verilen milyarlarca dolarlık "hibeler" de savaş baronları arasında iç edilerek buharlaştırılmış. Afganistan uzmanı Thomas Ruttig Alman gazetesi *Tagesspiegel*'de, "NATO ordusunun gözetimi altında yardım parasını emen rüşvet bataklığında devlet kurumlarını silahlı şiddetle ele geçiren bir savaş ağası kastını" büyüttüğüne dikkat çekerek, yarıtları bu tablonun "ABD-NATO önderliğindeki Afganistan misyonunun bir sonucu" olduğuna vurgu yapıyor. Devasa bir bütçeyi Afganistan'ın talan edilmesi için harcayan Batı emperyalist blokundan üst düzey diplomatlar, *Reuters*'a yaptıkları açıklamada, NATO güvenlik yetkililerinin, Katar'da eğitim için kullanılmak üzere bir askeri üssü "güvence altına almaya" ça-

lıştıklarını söylediler.

NATO emperyalist blokunun Afganistan'daki hükümranlılığını rakip emperyalist güçlere kaptırmamak için arayışları devam ederken, sarayın savaş bakanı Hulusi Akar, "siyasi, mali ve lojistik destek" karşılığında Türk ordusunun Kabil'deki Hamid Karzai Uluslararası Havalimanı'nın güvenliğini korumak için gönüllü olduğunu açıkladı. Dışişleri sekretaryası Mevlüt Çavuşoğlu da "Türkiye'nin önerisi, NATO çatısı altında olmasa bile, NATO ve önemli ülkelerin desteğiyle bazı ülkeler bu sorumluluğu üstlenebilir." diyerek, "önemli ülkeler" adına bölge taşeronluğunu üstlenmeye hazır olduklarını bildirdi.

Son NATO zirvesi öncesine denk getirilerek yapılan bu açıklamaları takip eden günlerde, yaklaşık üç ay bekledikten sonra Brüksel'de Biden'la görüşebilen AKP şefi, Brüksel'e gitmeden bir gün önce, Biden'ın 1915 soykırım açıklamasını gündeme getireceğini söylemiş, "Bunu gündeme getirmeden geçmemiz doğru değildir. Türkiye rastgele bir ülke değildir." diyerek espri gürlüydü. Görüşme sonrasında ise 1915 olaylarının gündeme gelip gelmediğini soran gazetecinin sorusunu,

“Hamdolsun hiç gündeme gelmedi” diyerek cevapladı. Sersemletilmiş olmanın etkisiyle olduğu kadar zavallıca da olan bu yanıt, Erdoğan ve avanelerinin Afganistan bekliliğini kapmak için efendileri karşısında parende atarak, nasıl da el pençe divan durduklarını gösteriyor.

Libya ve Suriye'deki saldırganlıklarında duvara toslayan, Doğu Akdeniz ve Ege'deki savaş kışkırtıcılıklarından şimdilik çark etmek zorunda kalan AKP-MHP rejimi, bu cepelerde uğradığı iflasların faturasını Afganistan sayesinde bir nebze hafifletmeyi umuyor. “Önemli ülkeler”in “ekonomik, politik ve lojistik desteğini” alarak bölgede yeni bir savaş ateşini harlamak da cabası. Türkiye'nin Afganistan'da Kabil Havaalanı'nın güvenliğinde öncü rol oynamayı kabul ettiğini doğrulayan Pentagon Sözcüsü John Kirby, halen detaylar üzerinde çalışıldığını ve bu konuda daha yapılması gereken çok iş olduğunu söyleyerek, AKP-MHP koalisyonunun burnunu iyice sürtme niyetlerini açığa vurdu. “ABD Türkiye'ye bu konuda mali veya lojistik destek vermeye hazır mı?” sorusuna Kirby, “*Dediğim gibi bu konuda çalışıyoruz. Tam olarak verilecek desteğin ne olduğunu henüz bilmiyoruz.*” diyerek, kapılar arkasında bölge halklarının aleyhine yapılan pazarlıklarda uşaklarına terbiye talimi yaptırıldıklarını yansıtmış oldu.

Tsunamiye dönüşme emareleri gösteren ekonomik çöküntü ve çok yönlü krizin önüne katarak savurduğu AKP-MHP koalisyonu, iktidarını sürdürmenin yegane yolunun “vatan, millet, Sakarya” histerisini körükleyip, bölgemizde süren gerilim ve savaşları kışkırtarak, ABD emperyalizminin ipine sarılmaktan geçtiğini görüyor. İktidar temsilcileri bölgesel gerilim ve savaşların yarattığı bataklıktan çevreye saçılan pisliklerle sarayın duvarlarında açılan gedikler kapatmaya çalışıyorlar. İstila savaşlarından nemalanma peşinde koşanlar, ülkemizi kara para aklama (ki, bunun için yasalar çıkardılar), uyuşturucu trafiği ve silah ticareti krallığına çevirdiler. Yanı sıra ülkelerinde işledikleri yüz kızartıcı suç ve cinayetlerden dolayı arananlara para karşılığında vatandaşlık verdikleri suç merkezi durumuna getirdiler. Uyuşturucu ve silah ticaretinin kavşagında yer alan Kabil Havalananın kontrolü bu kirli ilişkiler trafiğine yeni bir boyut kazandırarak toplumsal çürümeyi daha da derinleştirecektir.

Afganistan'da ABD emperyalizminin taşeronluğuna gönüllü olan AKP-Erdoğan iktidarı, Afganistan halkına yaşatılacak acılar karşılığında emperyalist dünyadan alacağı desteği uyuşturucu-kara para trafiğiyle harmanlayarak saray sefahatine beka devşirmeyi umsa da bu özlemleri kursağında kalacaktır.

İran'da seçimler ve “beklenen” isim değişikliği

İran'da seçmenler 18 Haziran Cuma günü yeni bir Cumhurbaşkanı seçmek için oy kullandılar.

İran Anayasayı Koruyucular Konseyi, 18 Haziran'da yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçiminde adaylık başvurusunda bulunan 592 kişiden sadece 7 kişinin adaylığını onaylamış, diğerlerini veto etmişti. Veto edilenler arasında eski Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, eski Meclis Başkanı Ali Laricani ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı İshak Cihangiri de bulunuyordu. Adaylığı kabul gören yedi kişiden üçü diğer adaylar lehine yarıştan çekilmişlerdi. Böylece 13. Cumhurbaşkanlığı yarışı 4 kişi arasında sürdü.

İbrahim Reisi, dört aday arasında süren 13. Cumhurbaşkanlığı yarışını ilk turda kazanarak, ülkenin 8. Cumhurbaşkanı oldu. İpi göğüsleyen yeni Cumhurbaşkanı ağustos ayında yemin ederek görevi devralacak.

İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, “*ilk sonuçlar cumartesi öğleden sonra, kesin sonuçlar ise pazar günü açıklanacak*” denildi. Oy kullanma süresi bittikten sonra, gece boyu oylar sayılmaya başlandı. Cumhurbaşkanlığı seçimi için 19 saat açık tutulan seçim mekanları gece saat 02.00'da kapandıktan hemen sonra, oylar henüz sayılmaya başlanmışken ve resmi sonuçlar ancak pazar günü açıklanabilecekken, cumartesi sabah İbrahim Reisi'nin ülkenin “yeni Cumhurbaşkanı olduğu” haberleri yapılmaya başlandı.

İran'da cumhurbaşkanlığına aday olan birçok ismin veto edilip, adaylıklarının engellenmesi tepkilere neden olmuş, oy kullanma hakkına sahip 60 milyona yakın seçmenin yarısından fazlasının seçimleri protesto edeceği ve oy kullanmak istemediği seçim öncesi yapılan anketlere yansımıştı.

Anketlere yansıyan boykot eğilimini görmezden gelen İran devlet televizyonuna göre, “*başkent Tahran dahil olmak üzere, ülke genelinde seçimlere katılım yüksekti*” haberleri yapıldı.

Resmi yalanlar bir yana, görgü tanıklarına dayandırılan haberlere göre, güney Tahran'ın bazı bölgelerinde bir katılım yoğunluğu var olsa da metropolün diğer bölgelerinde ve ülke genelinde seçime katılımın düşük olduğu belirtildi. Anketlere göre, “*seçimlere katılım yak-*

laşık yüzde 40 oranında kaldı” denildi ve neredeyse bu öngörü açıklanan sonuçlara da yansdı.

Açıklanan sonuçlara göre, yaklaşık 60 milyon seçmenden 28 milyon 600 kişi oy kullandı. Böylece seçime katılım oranı yüzde ellinin altında kaldı. İbrahim Reisi 17 milyon 800 bin oyla, yani seçmen sayısının üçte biri oyla 8. Cumhurbaşkanı oldu. İran İçişleri Bakanlığı Seçim Merkezi Başkanı Cemal Örf, düzenlediği basın toplantısında seçimin ilk sonuçlarını paylaştı. “*Bu sonuçlara göre kullanılan geçerli oyların yüzde 62'sini alan İbrahim Reisi, birinci turda cumhurbaşkanı seçilmek için gerekli olan yüzde 50,1'i üzerinde oy alarak 8'inci Cumhurbaşkanı oldu*” denildi.

Diğer adaylardan Rızai'nin 3 milyon 300 bin, reformist olduğu iddia edilen Abdunnasır Himmeti'nin 2 milyon 400 bin ve Emir Hüseyin Kadızade Haşimi'nin de 1 milyon oy aldığı belirtildi. Her üç aday da yenilgilerini kabul ederek Reisi'yi İran'ın 8. Cumhurbaşkanı olarak tebrik ettiler.

Selef Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, “*halkın seçtiği Cumhurbaşkanı belli oldu. 45 gün sonra görevi kendisine devredeceğim*” açıklaması ile İbrahim Reisi'yi kutladı.

MOLLA REJİMİNİN HAS TEMSİLCİSİ İBRAHİM REİSİ

1960'da doğan ve dini eğitim alarak yüklesen İbrahim Reisi, İran Yargısının başında bulunuyor. Bu zat daha 20'li yaşlarda iken iki şehrin başsavcılık görevleri ile mükafatlandırılmıştı.

1988 yazında İran'da hapishanelerde, şehir meydanlarında, pazar yerlerinde kurulan idam sehparalarında 30 binden fazla insan katledildi. İbrahim Reisi bu katliamın baş aktörlerinden bi-

riydi. 1988'de Humeyni'nin doğrudan emri ile hapishanelerde gerçekleşen toplu idamlar sürecinin başrollerinde de yargıç olarak yer almıştı. Tam sayısı bilinmese de cezaevlerinde 6 bini aşkın siyasi tutuklunun bir dakikalık mahkemelerde ölüm fermanını imzalamış ve “Katliamcı Ayetullah”, “Kasap Reisi” olarak anılmaya başlanmıştı.

İran halkının tabiriyle “Katliamcı, kasap Ayetullah” İbrahim Reisi, çok genç yaşlardan beri yargıda kilit noktaları tutmakla biliniyor.

Herkesin ve her kurumun üstünde olan 82 yaşındaki İran'ın dini lideri Ali Hamaney tarafından desteklenen İbrahim Reisi, şimdiden Hameney'in halefi olarak da anılıyor. Herkesten üstün her kurumun üstünde olan böyle bir makama da “Katil, kasap Ayetullah” olarak anılan böyle “temiz” bir yüz oldukça yakışıyor.

SONUCU ÖNCEDEN BELLİ “SEÇİM”

İran'ın molla rejimi işi tesadüflere bırakmadan, veto ve diğer engellerle sonucu önceden belli olan “seçim”de İbrahim Reisi'nin “seçilmesini” garanti-lemişti zaten.

Seçime katılım oranının düşük olması, İranlı işçi ve emekçilerin seçim tiyatrosuna olan tepkisinin kanıtı sayılmalıdır.

İran'ın mollalar çetesi bir kez daha sahneledikleri seçim tiyatrosu ile işçi ve emekçileri rejimlerinin meşruluğuna inandırmaya çalışsalar da İran halkı, işçi ve emekçileri seçimlere ezici bir çoğunlukla katılmayıp, Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturtulan “yeni yüzün” gayri meşru olduğunu ilan etmiş, “seçimle değişiklik” tiyatrosuna figüran olmayı reddederek, mollalar rejimine karşı tepkisini ortaya koyma yolunu seçmiştir.

Fransa'da polis devletinin tahkimatı ve faşist partinin yükselişi

G. Devran

Henüz 2020 yılına girmeden, ekonomistler Avrupa'da ciddi bir ekonomik daralmanın yaşanacağını açıklamışlardı. Bundan etkileneneceği söylenen ülkelerin başında da Fransa yer almaktaydı. Bu açıklamalar, işçi ve emekçileri "ya virüsten ya da açlıktan ölüm" ikilemiyle yüz yüze bırakan koronavirüs salgınının henüz ortaya çıkmadığı dönemde yapılmıştı. Öngörüler boşa çıkmadı.

Derinleşmekte olan krizlerin mayaladığı toplumsal tepki artıyor, özellikle de gençliğin düzene karşı güvensizliği ve hoşnutsuzluğu büyüyor. Bu arada burjuvazi de boş durmuyor. Gelecekte oluşabilecek büyük isyanlara, toplumsal ve sosyal ayaklanmalara, devrimci bunalımlara karşı şiddet aygıtlarını sürekli tahkim ediyor. En ufak hak arama girişimlerini amansızca bastırıyor. Fransa'daki burjuva düzen siyasetçileri de koro halinde "Cumhuriyeti koruma ve güçlendirme" şiarı altında şoven duyguları kabartıp, burjuvazinin zırhını güçlendiriyorlar.

FRANSA'DA SON SÜREÇTEKİ KRİZİN ETKİLERİ

Fransa'da Ulusal İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nün (Insee) açıklamalarına göre, 2020 yılının ikinci çeyreğinde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) %13,8 ile tarihi bir küçülme yaşadı. Yılın toplamında ise %9 gibi ciddi bir gerileme olduğu ifade edildi. Yine Insee'nin verdiği bilgilere göre, Fransa'da 2020 yılı içerisinde toplam 628 bin iş kaybı gerçekleşti ve işsizlerin oranı toplamda 2,4 milyona ulaştı. Fakat Fransa genelinde işçilere iş bulmakla yükümlü olan Pôle Emploi'nin (İstihdam Kutbu) açıklamalarına bakıldığında, salgın nedeniyle dolaşım kısıtlamalarından ötürü birçok insanın aktif olarak iş arama imkanının olmadığı, bunların bu nedenle işsizler listesinde yer almadığı ve işsizlik oranının düşük görüldüğü anlaşılıyor. Pôle Emploi'nin verilerine göre iş arayanların sayısı 2019'a göre 200 bin artarak, 3,8 milyona çıktı.

Fransa sermaye devleti, koronavirüsün yarattığı belirsizlikler nedeniyle durma noktasına gelen kapitalist sistemin çarklarının dönmesi ve sermayedarların krizden etkilenmemeleri için 470 milyar euro taahhütte bulundu. Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, taahhütlerin ye-

Fransa'da iktisadi-sosyal saldırıların tırmanışına polis devletinin tahkimatı, baskı ve şiddeti eşlik ediyor. Polisin ırkçı-faşist yönelimi ve özellikle gençlere yönelik şiddeti uzun bir dönemdir neredeyse gündelik olarak sosyal medyada viral olan videolarla ortalığa saçılıyor. Koronavirüs döneminde bu tür videoların sayısı görülmedik oranda arttı.

rine getirilmesi için, işçi sınıfına yönelik çok yönlü saldırıların da önünü açtı. Kapitalistler, bu sayede krizin bedelini işçi ve emekçilere devlet desteğiyle fatura edebiliyorlar. Sermaye işten çıkarmalar, performans dayatmaları, gelirlerin düşürülmesi, esnek çalışmaya ağırlık verilmesi, fabrikaların kapatılması vb. gibi birçok saldırı devreye soktu veya yasalaştırdı. Öte yandan devlet tarafından kira yardımlarının düşürülmesi, %84 düzeyinde ödenen geçici işsizlik parasının %72'ye indirilmesi, 50 kişinin altındaki tazminat fonunun bir kerede patronların kasasına aktarılması, işsizlik yardımının reformdan geçirilerek özellikle gençlere verilen yardımın %30 kesilmesi gibi birçok ekonomik-sosyal saldırı gündeme getirildi.

DEVLETİN POLİSİ KORUYAN VE AZMETTİREN YASALARI

Fransa'da iktisadi-sosyal saldırıların tırmanışına polis devletinin tahkimatı, baskı ve şiddeti eşlik ediyor. Polisin ırkçı-faşist yönelimi ve özellikle gençlere

yönelik şiddeti uzun bir dönemdir neredeyse gündelik olarak sosyal medyada viral olan videolarla ortalığa saçılıyor. Koronavirüs döneminde bu tür videoların sayısı görülmedik oranda arttı.

Macron hükümeti, Ekim 2020'de Paris'te bir cihatçı tarafından bir öğretmenin kafasının kesilmesini ve aynı ay içerisinde Nice şehrinde yine bir cihatçı tarafından 3 kişinin öldürüldüğü bıçaklı saldırıyı bahane edip, "radikal İslam'a ve goşizme karşı politika" adı altında, polisin keyfi ve vahşi güç kullanımını yasallaştırdı. Kasım 2020'de de polisleri videoya çekmeyi yasaklayan ve polise eylemler sırasında anında kimlik tespiti yapan yüz taramalı kamera sistemiyle donatılmış dron kullanım hakkını tanıyan 24 maddelik "Küresel Güvenlik" başlıklı torba yasayı gündeme getirdi. Torba yasaya karşı Fransa'da yüzbinlerin sokağa dökülmesi sonucu, yasa geçici olarak geri çekilmişti.

Fakat söz konusu yasa daha da sert cezalar içeren versiyonuyla, mart ayında

tekrar gündeme getirildi. Düzenlemeye göre, video çekimiyle polislerin ifşa olmaları durumunda suçlanan kişiye 75 bin euro para ve 5 yıl hapis cezası verilecek. Polislerin kişisel verilerinin bilgisayar ortamında oluşturulması ve işlenmesi halinde, ceza 300 bin euroya ve 5 yıl daha hapse kadar yükseltilebilecek. Kısacası "Küresel Güvenlik" torba yasasıyla devlet, kolluk kuvvetlerinin uyguladığı güç ve şiddeti örtmekle kalmıyor, onlara koruma sağlayarak şiddete ve işkenceye de azmettirmiyor.

DÜZENİN ZOR AYGITLARI

Bu gelişmelerin bir yanını da Fransa'da kurulu düzenin silahlı güçlerinin siyaseten faal bir görüntü vermeye başlamaları oluşturuyor. İlk 21 Nisan'da emekli generallerin inisiyatifiyle bir "muhtıra" yayımlandı. 18 emekli general tarafından yazıldığı söylenen "mektubu", toplamda 30 emekli general ve yüzün üzerinde yüksek rütbeli subay olmak üzere binin üzerinde asker imzaladı.

Muhtırada "Ulusun korunmasını dikkate alacak siyasetçileri desteklemeye hazır olduğumuzu bilin" denilerek, İslamcılığın ve mahallelerdeki suç ortalamalarının yükseldiği, tedbir alınmadığı, laçkalık yapıldığı durumda patlamaların gerçekleşebileceği uyarısı yapılıyor ve bunun da aktif askerlerin müdahalesine neden olacağı vurgulanıyordu. Geçmişte olduğu gibi bugün de "Burjuva Cumhuriyet" in korunması için silahlı müdahale gücü olarak askeriyenin bir alternatif olduğu hatırlatılıyordu.

Ardından, 11 Mayıs'ta, kimliği belirsiz "genç muvazzaf askerler" tarafından ikinci bir muhtıra yayınlandı. İlkine destek mahiyetinde yazılan mesajda, askeriyenin içerisinde bir yapılanmanın bulunduğu ve askerlerin müdahaleye hazır oldukları belirtiliyordu.

19 Mayıs'ta ise 14 ayrı polis sendikasının çağrısı üzerine bir miting düzenlendi. Eylemin amacı, Başbakan Jean Castex tarafından vad edilen baskıcı önlemlerin uygulanması ve polis kuvvetlerine saldırı durumunda asgari cezaların oluşturulmasıydı. Polis mitingi, *Le Monde* gazetesindeki haberde "Kolluk kuvvetlerini desteklemek için vatandaş mitingi" başlığıyla sunularak, toplumun desteğiyle yapılmış bir eylem algısı yaratılmak istendi.

Düzenleyicilerin 35 bin kişinin katıldığı ifade ettiği mitinge, alanda bulunan muhalif medya sadece birkaç bin kişinin katıldığını yazdı. Polisin bir güç gösterisine dönüştürdüğü mitinge, sağcı partiler, Éric Zemmour gibi şahsiyetler ve özellikle Mairie Le Pen'in faşist partisi Rassemblement National'in (Ulusal Birlik) Fransa'nın birçok kentinden akın eden taraftarları katılım gösterdi. Etkinlik tam bir siyasi şova dönüştürülerek, senfoni halinde ırkçı-şoven naralar haykırıldı. Bu serenada Sosyalist Parti Genel Sekreteri Olivier Faure ve Komünist Parti'nin 2022 seçimi adayı Fabien Roussel ve bu partilerin küçük heyetleri de katılarak, gerici gösteriyi meşrulaştırmış oldular.

Polis eyleminden bir gün sonra, Adalet Bakanı Eric Dupond-Moretti, "küçük suçlar"la ilgili olarak sürpriz bir şekilde kolluk kuvvetlerinin beklentileri yönünde bir öneride bulundu ve bu tasarıya da yansıtıldı. Fransa'da normalde "küçük suçlar" savcı tarafından mahkemeye taşınmıyordu. Artık bu tür suçlar da cezaya konu edilebilecek. Bunun dışında "polis memurlarının veya jandarmaların katilleri için otuz yıllık ceza" süresi getirildi. Caza indirimleri konusunda da düzenleme yapıldı. Buna göre "terör suçluları"nın caza indirimleri yarı yarıya azaltılıyor. Örneğin yasa da bir suç için 10 yıllık bir ceza indirimi öngörülüyorsa, "terör suçları"nda sadece 5 yıllık bir indirim yapılabilecek. Genelde "kamu otoritesinin

koruyucularına karşı suç failleri" içinse indirim üçte bir oranında azaltılabilecek.

FAŞİST PARTİNİN YÜKSELİŞİ

Fransa'daki verili toplumsal atmosferden en kazançlı çıkan politik odak, kuşkusuz Marine Le Pen ve faşist partisidir. Yakın zamanda *Médiapart*'ta (muhalif medya) bir tartışma programına katılan, seçim sosyolojisi ve özellikle aşırı sağ ve ırkçılık uzmanı 73 yaşındaki Nonna Mayer, cumhurbaşkanlığı seçimlerine bir sene kala ırkçı-faşist aday Marine Le Pen'in Ulusal Birlik partisinin yükselişi konusunda önemli bilgiler paylaştı. Röportajda, yaklaşık 1 ay önce, henüz iki polisin ölümü yaşanmadan Fransız Kamuoyu Enstitüsü'nün (İFOP) "güvenlik sorunu" üzerine araştırması de ele alındı. Araştırma, şimdiye kadar toplumun %46'sının onayını alan "terörizme ve suça karşı mücadele"nin, gelinen yerde %70'in desteğini aldığını ortaya koyuyor. Mayer, konuşmasında bunun nedenlerine girmedi fakat asıl nedenlerden birinin Fransa'da son bir sene içerisinde cihatçıların işlediği 2 cinayetin medya tarafından bilinçli bir şekilde ısıtılıp ısıtılıp kamuoyuna servis edilmesi olduğunu biliyor. Kendisini liberal ve ılımlı bir siyasetçi olarak lanse eden Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve partisi, bu gündemi kullanıp, "Cumhuriyeti koruma" adı altında faşizan bir siyaset izlemeye başladı. Fakat faşist söylem, politika ve pratiğin asıl sahibi Le Pen'in partisidir. Ulusal Birlik, son süreçte yaratılan "güvenliksiz" ortamdan da yararlanarak sürekli güç kazanmaktadır. Haziran 2022 cumhurbaşkanlığı seçimlerine hazırlanan RN Başkanı Marine Le Pen'in politikasının ve gündelik propagandasının merkezinde "göçmenler ve güvenlik" sorunlarını kaşımak yer alıyor. Le Pen, geleneksel sol ve sağ partilerinin parçalanmış olmasından da faydalanarak, cumhurbaşkanlığına doğru büyük adımlarla ilerliyor.

Fransa'daki tüm bu gelişmeler, pandeminin de etkisiyle derinleşen ekonomik-sosyal sorunlar zemininde yaşanıyor. İşçi sınıfı ve emekçiler ciddi anlamda yoksulluk, geçim derdi ve geleceksizlik gibi sorunlarla karşı karşıyalar. Ekonomik ve sosyal saldırılara polis devletinin tahkimatı ve yaygınlaşan uygulamaları eklenince, başta gençlik olmak üzere toplumda sokağa da yansıyan hoşnutsuzluk ve öfke sürekli büyüyor. Halihazırda en yakıcı ihtiyaç, kitlelerdeki tepki ve arayışları düzen karşıtı mücadeleye kanalize edebilecek ve devrimci sınıf hareketinin gelişmesini sağlayacak devrimci bir önderlikten yoksunluktur. Bu boşluk giderilmediği sürece, "burjuva cumhuriyeti" ayakta kalmayı sürdürecektir.

Fransa'da bölgesel seçimler

Fransa genelinde her 6 yılda bir gerçekleşen bölgesel seçimlerin 20 Haziran Pazar günü yapılan ilk turunda düşük katılım rekoru kırıldı. Oy kullanan Fransızların oranı %32,2'de kaldı. Bir önceki seçime (2015) katılımdan %17,9 daha düşük bir oran bu. Her seçimde en çok katılımcısı olan Brötanya bölgesinde bile bir önceki seçime göre 15 puan düzeyinde bir düşüş gözlemlendi.

Fransız burjuva medyasına konuşan tüm partiler ve temsilcileri, durumun vahametinden endişeli olduklarını vurgulayıp durdular. France İnsoumise (Boyun eğme Fransa) partisinin vekili François Ruffin "Halksız demokrasi daha ne kadar hayatta kalabilecek?" diyerek gidişatı sorguladı. Koronavirüs salgınından kaynaklı oy kullanmaya gitmeyen seçmen oranı %8 gibi çok düşük bir seviyedeydi. Anketlerin de tanıklık ettiği üzere asıl nedenler başkaydı.

Fransız Kamuoyu Enstitüsü'nün (İfop) 20 Haziran seçimleriyle ilgili yaptığı sondajda dikkat çekici birçok veri öne çıktı. İlk olarak seçim kampanyalarının seçmenlerin ilgisini çekmediği ortaya çıktı. Oy verenlerin dörtte birinden (%24) azı kampanyalarla ilgiliydi. Seçmenlerin %40'ı sandıklara gitmeme nedenini, seçimlerin hayatlarında bir değişim getirmeyeceği şeklinde açıkladı. Üçte biri (%34) hoşnutsuzluklarını ifade etmek için, %32'si fikirleri temsil edilmediği için ve %31'i de seçimlere ilgisizliklerinden kaynaklı gitmediklerini belirttiler. Araştırmaya göre, 5 seçmenden 2'si kararlarını aynı hafta sonu verdiklerini açıkladı. Dikkat çekici bir detay da 35 yaş altı gençlerdeki katılım oranının %18'de kalması. 35 yaş üstü katılım %36'ıyla iki katyken, 65 yaş üstü emeklilerin katılımı en yüksek oranla %47'yi buldu.

Katılmamanın nedenlerini yorumlayan LREM (Emmanuel Macron'un Cumhuriyet Hareket Halinde partisi) Başkan

Yardımcısı Hugues Renson, "Seçmenlerin üçte ikisi oylamaya katılmayınca, bu kayıtsızlık veya virüs korkusu değil, politik bir davranıştır" açıklaması yaptı. France İnsoumise'in 2022 cumhurbaşkanlığı seçim adayı Jean-Luc Mélenchon ise verdiği bir demeçte, düşük katılımı "sandık grevi" olarak niteledi ve bir "demokratik felaket" in açığa vurduğunu itiraf etti.

SEÇİM SONUÇLARI

İlk tur seçim sonuçlarında, toplam 12 bölgeden 5'ini sol, 4'ünü sağ merkez, 2'sini sağ ve 1'ini de aşırı sağ parti kazandı. Seçimlerde en iyi sonuçları alanlar Sosyalist Parti'yle Cumhuriyetçi Parti oldu. Solda en gözde partilerden France İnsoumise partisi ortalama %5 oranında oy aldı ve hiçbir adayı 2. tura geçmedi. Yeşiller partisi, 2010 seçimlerindeki aynı sonuçları elde ederek, %13'te kaldı. Emmanuel Macron ve Marine Le Pen'in sağcı partileri kaybedenler arasında yer aldılar. Geleceksizlik ve göçmenlik gibi politikalarını diğer sağcı partilere empoze etmesine rağmen, faşist Ulusal Birlik partisinin seçmenlerinin %73'ünün seçimlere katılmadığı açıklandı.

Son süreçte ekonomik krizin Fransa'da koronavirüs salgınıyla beraber derinleşmesi, devlet tarafından birçok sosyal ve siyasal saldırı politikalarının gündeme getirilmesine neden oldu. Bu saldırılar toplumdaki geleceksizliği, hoşnutsuzluğu ve yoksulluğu giderek artırıyor. Son birkaç senedir başta Sarı Yelekliler hareketiyle sahnede olan, keza ayrımcılık, eşitsizlik, polis şiddeti, polis yasaları ve iklim sorunlarına karşı sokağa dökülerek politik bir yaklaşım sergileyen Fransız toplumunun bu seçimlerde bu denli düşük katılım göstermesi, esasen düzenden bir beklentisinin kalmadığının bir ifadesidir.

KIZIL BAYRAK / FRANSA

Ermenistan seçimleri

Ermenistan ile Azerbaycan arasında 2020'de Dağlık Karabağ Savaşı'nı sona erdiren ateşkes antlaşması imzalanmış, Ermenistan işgal ettiği topraklardan kademeli olarak çekilmek zorunda kalmıştı. Ardından Ermenistan'da milliyetçi kesimler, Başbakan Nikol Paşinyan'ı yenilginin sorumlusu olmakla suçlayıp istifaya davet etmişti. 25 Şubat 2021'de Genelkurmay Başkanı ve 40 üst düzey subay da aynı gerekçeyle Paşinyan ve hükümetin istifasını isteyen bir muhtıra vermişti.

Paşinyan'ın istifasını talep eden hükümet karşıtı protestolar Karabağ yenilgisinden bu yana devam etti. 10 Kasım 2020'de parlamento göstericiler tarafından basıldı. Protestocular "Nikol'suz Ermenistan", "Öğrenci, katıl" sloganları ile üniversite öğrencilerini boykota çağırdı.

Ülkede büyüyen protesto hareketinin baskısı altında kalan Paşinyan, Genelkurmay başkanı Gasparyan'ı görevden aldı. Ancak Ermenistan Cumhurbaşkanı Armen Sarkisyan bu kararı veto etti. Genelkurmay Başkanı Gasparyan'ın görevi bırakmayı reddetmesi ve bazı devlet kurumlarının Gasparyan'ı bazılarının Paşinyan'ı desteklemesi, devlet krizine yol açtı.

18 Mart'ta ise Paşinyan muhalefet parti liderleri ile görüştüktan sonra, mevcut siyasi krizden çıkış yolunun erken seçimleri olduğuna karar verdik dedi ve seçimlerin 20 Haziran günü yapılacağını açıkladı. Paşinyan erken seçim için başbakanlık görevinden 25 Nisan 2021'de istifa etti. Gerilim, erken seçim kararının alınmasıyla kısmen yatışmıştı.

Ermenistan'da seçim sürecine gergin bir havanın hâkim olduğu söylenebilir. En önemli konu ise ülkeyi erken seçime götüren Dağlık Karabağ yenilgisi oldu. Paşinyan'a ülke içinde yöneltilen bütün eleştiriler ve muhalif partilerin bütün va-

atleri bu sorun etrafında şekillendi.

Paşinyan'ın partisi Sivil Sözleşme bu seçime geçen yılki Benim Adımım koalisyonu olmadan katıldı. Paşinyan'ın rakibi Robert Koçaryan'ın başını çektiği Ermenistan İttifakı'nda ise Ermenistan Diriliş Partisi ve Ermeni Devrimci Federasyonu birlikte hareket etti.

Paşinyan, Karabağ Savaşı öncesinde Rusya'nın tepkisini çekecek adımlar atmış, bu da Moskova'nın tarafsız kalmasının önemli nedenlerinden biri olmuştu. Kasım ayındaki ateşkes anlaşmasından sonra Paşinyan, Rusya'yla yeniden yaklaşma çabalarını yoğunlaştırdı. Seçim öncesinde hem Paşinyan hem de Koçaryan, Moskova'ya giderek Putin'le görüştü.

20 Haziran'da seçimler yapıldı. Seçim katılım oranı yüzde 50'ye yakın oldu. Seçimlere, 22 siyasi parti ve 4 seçim blo-

ğu katıldı. Resmi olmayan ilk sonuçlara göre seçimleri, oyların yüzde 53,9'unu alan başbakan Paşinyan liderliğindeki Sivil Sözleşme Partisi kazandı. Paşinyan zaferini ilan ederken, eski Cumhurbaşkanı Koçaryan'ın liderliğindeki Ermenistan İttifakı oyların yüzde 21'ini alabilirdi. Paşinyan seçimleri kazandığını ilan etti. Ermenistan İttifakı ise seçim sonuçlarını, ihlaller incelenene dek tanımayacağını açıkladı. Dört ulusal azınlığın birer temsilcisi (Süryani, Kürt, Rus ve Ezidi) de bu seçimlerde yenilendi.

Seçim sonuçlarının, emperyalist hesapların bir alanı olan Ermenistan'ın sorunlarına bir nebze çözüm getirmek bir yana, yaşadığı sorunların daha da derinleştireceğini göstermektedir. Bunun ilk işaretlerinden biri, geçtiğimiz günlerde

Rusya'nın, NATO'nun bölgedeki vurucu gücü olan Türkiye'nin Azerbaycan'da askeri üs kurma planlarının Rusya için bir tehdit oluşturduğunu açıklaması oldu. Zira bu üssün kurulması, Ermenilerle askeri çatışma riskini arttıracak, bu da Rusya'nın sürece müdahil olmasına yol açacaktır. Bu üssün kurulmasıyla emperyalist batı bloku Türkiye eliyle Kuzey Kafkaslar'daki etkinliğini arttıracaktır. Bu bir NATO üssü olacak ve kurulduğu durumda Güneyden Rusya'ya füze mesafesi en aza inecektir. Bunun Moskova tarafından kabul edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Rusya Batı yanlısı Paşinyan'ı yıpratmak her türlü adıma destek verecektir.

Önümüzdeki süreç Ermenistan'da, Batı yanlıları ve Rusya yanlıları arasındaki rekabetin daha da sertleşeceğini göstermektedir.

İran'da petrokimya işçileri greve çıktı. İşçilerin taşeron köleliğinin kaldırılması, işçi güvenliğinin sağlanması ile çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi gibi taleplerle başlattıkları iş bırakma eylemi ülke geneline yayılıyor.

Petrol işçilerinin 19 Haziran'da Bushehr eyaletine bağlı Aseluye kentindeki enerji tesisinde başlattıkları greve 20 taşeron şirkette çalışan petrol işçisi katıldı.

İran'da petrol işçileri grevde

AA'nın haberine göre dünyanın en büyük doğal gaz sahalarından Güney Pars gaz sahalarındaki büyük rafinerilerde ve petrol projelerinde çalışan binlerce işçi, grev dalgasına katılarak iş bıraktı.

"1400 Kampanyası" olarak adlandırılan grevlerde işçiler, taşeron siste-

mini, ücretlerin geç ödenmesini, düşük ücretleri, iş güvenliğinin olmamasını ve kötü çalışma ve yaşam koşullarını protesto ediyor. İşçiler, 20 gün iş, 10 gün izin şeklindeki vardiya döngüsüyle çalışma sisteminin de değişmesini istiyor. Sosyal medyada yayınlanan görüntüler-

de, İran'ın farklı bölgelerindeki petrol endüstrisinde çalışan çok sayıda işçinin görev yerlerini terk ederek iş bırakma eylemi yaptıkları görüldü.

Sözleşmeli Petrol İşçileri Protestolarını Düzenleme Konseyi ise işçilerin grevinin "bir uyarı grevi" olduğunu ve 30 Haziran'a kadar taleplerin karşılanmaması halinde ülke genelinde genel greve gidebileceklerini açıkladı.

DGB MYK Haziran 2021 toplantı sonuçları

Özgürlüğümüzden vazgeçmiyoruz!

Devrimci Gençlik Birliği olarak haziran ayı MYK toplantısını gerçekleştirdik. Gerçekleştirdiğimiz toplantı sonucunda güncel süreç, pandemi ve eğitim sisteminin güncel tablosu, gençlik hareketinin durumu ve mücadele görevleri, yaz süreci ve yeni dönemde uygulayacağımız politikalara ilişkin yol haritamızı çıkarttık.

GÜNCEL SÜREÇ VE GÖREVLER

- Kapitalizmin yarattığı sosyal, siyasal ve ekonomik kriz pandemi sürecinde daha da derinleşti. Pandemiden en çok etkilenen toplumsal alanlardan birisi de eğitim oldu. Fırsat eşitsizliği, nitelsiz ve gerici eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim başta olmak üzere eğitimin her kademesinde daha fazla görülür hale geldi. Üstelik bu dönemde sermaye devleti üniversiteleri teslim almaya dönük bir dizi gerici saldırıyı da hayata geçirdi. Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyum rektör saldırısı başta olmak üzere, üniversitenin asıl bileşenlerine sorulmadan yeni fakülte, bölümler açma kararlarının alınması ve kampüslerin taşınması gibi saldırılar tepki ile karşılandı. Gelişen hareket, sermaye devletinin üniversitelerde yaratmak istediği dikensiz gül bahçelerinin o kadar kolay olamayacağını gösterdi.

- Pandemi süreci toplumda, kapitalist sistemin çürümüşlüğüne daha fazla

gözler önüne sererken, AKP-MHP iktidarı nezdinde çürüten düzen ve çeteleşen devlet gerçeğini gün yüzüne çıkaracak gelişmeler yaşandı. Her gün yenisi eklenen kirli ilişkiler ve çıkar çatışmaları sonucu ortalığa saçılan tüm pislikler düzenin ne denli çürüdüğünü, devletin ne denli mafyalaştığını daha yalın bir şekilde gözler önüne serdi.

- AKP-MHP iktidarı, içerisinde debelendiği krizden bir çıkış yolu olarak, emperyalistler ile ilişkilerini kuvvetlendirmeye çalışıyor. Sermaye devleti, hem Ortadoğu'daki sömürü ve savaş pastasından daha fazla pay kapma telaşıyla hem de Türkiye'yi yabancı sermayeye sınırsız sömürü cenneti olarak pazarlama amacıyla büyük bir gayret sarf ediyor. Yirmi yıldır Afganistan'da girdiği bataklıktan çıkmaya çalışan Amerikan emperyalizmine koşulsuz şartsız hizmet eden AKP-MHP iktidarı burada da uğursuz rolünü oynama telaşına düşmüş durumda.

- Gençliği bu barbarlık ve sömürü düzenine karşı taraflaştırmak, güncel gelişmeleri dikkatle takip etmek ve bu ekseninde başta gençlik içerisinde anti-kapitalist ve anti-emperyalist bir çalışmayı örgütlemek sorumluluğu her zamankinden daha önemli hale gelmiştir. Gençlik kitlelerine çürüten düzen ve çeteleşen devlet gerçekliğini işleyen etkin bir propaganda

ile seslenmek, öfkeyi örgütleyebilmek güncel görevlerimizden biri olarak karşımızda durmaktadır.

- Geleceği karartılmış, temel hakları ellerinden alınmış milyonlarca gencin öfkesini örgütleyebilmek en temel sorumluluklarımızdan biridir.

ÖZGÜRLÜĞÜMÜZDEN VE GELECEĞİMİZDEN VAZGEÇMİYORUZ!

- Gençliğin uzunca bir dönemdir biriktirdiği öfke geçtiğimiz aylara damga vuran Boğaziçi Direnişi üzerinden sokaklara taşta. Kuşkusuz gençlik cephesinde biriken öfke daha da artmaktadır. Geleceksizliğin bu denli yakıcı bir şekilde hissedildiği, gençliğin özgürlük özleminin daha da arttığı bir dönemden geçiyoruz. Tüm toplumda olduğu gibi gençlik de dinci-gerici AKP-MHP iktidarının gerici kuşatmasını yarmanın yolunu arıyor. Boğaziçi Direnişi bunun en somut örneğiydi. Gelecek günlerde gençlik cephesinde tıpkı Boğaziçi Direnişi gibi birçok politik çıkışın yaşanması kuvvetle muhtemeldir. O günlere daha sistemli bir şekilde hazır-

lanmak en güncel görevlerimizdendir.

- Devrimci Gençlik Birliği olarak, gençliği bu baskı ve sömürü düzenine karşı devrimci saflara kazanmak için sistemli, sürekli ve inisiyatifli bir çalışma yürütmenin önemini yaşanan süreçlerde gördük. Neredeyse bir buçuk yıldır kapalı olan üniversitelerin eylül ayında açılacağı söyleniyor.

Eylül ayında açılması düşünülen üniversitelere yönelik güçlü bir hazırlık için, önümüzde geçtiğimiz dönemden çıkardığımız dersler ile harmanlayacağımız bir iki ay bulunuyor. Bu süreç içerisinde ağustos ayının ortasına kadar olan zamanda yerel meclislerimizi toplayacağız.

Yerel meclislerin toplantıları için önerdiğimiz başlıca gündemler şunlardır:

- 1- Güncel süreç ve görevler
- 2- Gençlik hareketi ve yeni dönem
- 3- Yaz süreci için politik ve pratik öneriler
- 4- Çalışma tarzımız, birliğimizi güçlendirme adımlarımız
- 5- Yayınlar

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Haziran 2021

“Üniversiteyi savunmak suç değildir”

değildir.”

Demirören şirketine verilen geri ödemesiz 750 milyon dolar krediyi hatırlatan Özcan şu şekilde devam etti:

“Bugün halkın yarattığı kaynaklar üzerinden Demirören’in şirketlerine ihaleler için geri ödemesiz 750 milyon dolarlık krediler verilirken, Türkiye’nin her yerinde devlet ihalelerini alarak doğayı kar ve rant uğruna katleden Cengiz Holding’in 422 milyon liralık borcu başta olmak üzere kar rekoru kıran yüzlerce şirketin borcu silinirken; 5 milyon öğrencinin KYK borcunun silinme talebi görmezden geliniyor. Binlerce öğrencinin geri ödemesiz kredilerin geri ödemesiz bursu çevrilmesi talebi ekonomik olarak

imkansız bir talepmiş gibi gösteriliyor. 128 milyar dolarla yandaş şirketlerin ve kurumların cebini dolduranlar; bugün öğrencilere çoğunlukla geri ödemeli şekilde asgari ücretin ancak dördte biri kadar burs vermeyi bir lütf olarak gösteriyor. Üstelik, demokratik, özerk ve bağımsız bir üniversite istediği için protestolara katılan öğrencilerin de burs ve kredisini kesiyor. Yarattıkları ekonomik krizin pençesinde biz öğrencilerin geçimi ve eğitim hayatımıza devam edebilmemiz için hayati önem taşıyan, çoğumuzun tek gelir kaynağı olan bu burs ve kredilerin demokratik eylem hakkımızı kullandığımız için kesilmesi hukuksuzluktur.”

İktidarın saldırılarına karşı mücadeleyi sürdüreceklerini belirten Özcan şunları vurguladı:

“Ne üniversiteyi savunmak ne demokratik eylem düzenlemek suçtur. Üniversitemize yapılan kayyum atamalarına karşı demokratik, bağımsız ve özerk bir üniversiteyi savunduğumuz, karşı karşıya bırakıldığımız hukuksuz kararlarına, baskı ve dayatmalarına karşı mücadelemizi sürdürdüğümüz için, cezalandırılmaya çalışılmayı kabul etmiyoruz. Arkadaşlarımızın öğrenim kredileri ve burslarının kesilmesine yönelik kararlar derhal iptal edilsin!”

Eylemde sık sık “AKP’den hesabı gençlik soracak!”, “Üniversiteler bizindir, bizimle özgürleşecek!”, “Kayyumlar gidecek, biz kalacağız!”, “Yaşasın öğrenci dayanışması!” sloganları atıldı.

AKP’li Melih Bulu’nun Boğaziçi Üniversitesi’ne kayyum rektör atanmasına karşı “özerk ve demokratik üniversite” talebiyle pek çok şehirde ve üniversitede yapılan eylemlere binlerce öğrenci katılmıştı. Kredi ve Yurtlar Kurumu, eylemlere katılan en az 100 öğrencinin burs ve kredilerini kesti. Beşiktaş’ta eylem yapan Üniversite Öğrencileri “Üniversiteyi savunmak suç değildir” dedi.

Üniversite Öğrencileri adına basın açıklamasını okuyan Suna Özcan, eylemlere katılan öğrencilerin burs ve kredilerinin kesilmesine değinerek şunları ifade etti:

“Anayasaya göre her yurttaş gibi hakkımız olan protesto ve gösteri yürüyüşlerimize orantısız polis şiddetiyle saldıran iktidarın bugün o eylemlere katılan arkadaşlarımıza yönelik bu yaptırım eğitim hakkının gaspından başka bir şey

Çocuklara “telafisi” zor bir gericiilik!

Telafi etmek, “kötü, olumsuz bir etkiyi ya da sonucu, herhangi bir zararı iyi, olumlu bir etkiyle, sonuçla vb. karşılayıp giderme” demektir. Milli Eğitim Bakanlığı, okulların resmi tatile girmesinin ardından isteyen öğrencilerin katılabileceği şekilde telafi programını, yani yaz okulunu başlatacaklarını duyurdu. 5 Temmuz-31 Ağustos tarihleri arasında gerçekleşecek programın şiarı “Telafide ben de varım” olarak açıklandı.

Neredeyse 2 sene boyunca, göstermelik yüz yüze eğitim süreçleri dışında, ilköğretim, ortaokul ve özellikle de yükseköğretim öğrencileri okul yüzü görmediler. Normalde 15 Haziran tarihinde kapanacak olan okullar 2 Temmuz gününe kadar uzatıldı, ancak çocukların okula gidip gitmemesi yine velilerin inisiyatifine bırakıldı. Süreç içerisinde açık bir şekilde görüldü ki uzaktan eğitim, zaten niteliksiz olan eğitim sistemini daha da niteliksiz ve eşitsiz bir hale getirdi. Milyonlarca öğrenci pandemi süreci boyunca eğitimden neredeyse tamamen uzak bırakıldı. Fakat geçim sorunu çeken çocuklar, bu aynı süreç içerisinde hiç kapanmayan atölyelerde, fabrikalarda, işyerlerinde çalışabilme imkanına eriştiler(!)

Eğitim alanında yaşanan niteliksizlik öyle boyutlara ulaşmış durumda ki, yapılan güncel araştırmalar pandemi sürecinde neredeyse hiç okul yüzü görmeyen, 1. ve 2. sınıfa giden çocukların azımsanmayacak kadar çoğunun okuma yazmayı neredeyse hiç öğrenemediğini ortaya çıkardı. Özellikle Suriyeli çocuklar başta olmak üzere göçmen çocukların büyük bir kısmının uzaktan eğitime hiç katılmadığı bilinen bir başka gerçek. MEB uzaktan eğitime erişemeyen öğrenci sayısını 4 milyon -ki bu rakam bile korkunç bir tablonun göstergesidir- olarak açıklasa da en az 8 milyon çocuğun uzaktan eğitime erişemediği biliniyor. Kısacası bu süreçte atılan her adım milyonlarca çocuğun hayatını telafisi olmayacak şekilde etkilemiş oldu.

Bu anlaşmalar, sermaye devletinin sürekli vurguladığı “dindar ve kindar nesil” söylemlerinden de bağımsız bir yerde durmuyor. Pıtrak gibi çoğalan imam hatip ortaokul ve liselerinin, anti-bilimsel eğitim müfredatları ve seçmeli ders adı altında zorunlu tutulan dini derslerin yanı sıra, gerici kurum ve cemaatler ile sağlanan anlaşmalar ile saldırılar daha kapsamlı bir hale getiriliyor.

“Telafide ben de varım” programının STK’ların işbirliği ile ilerleyeceğinin açıklanması ise aslında bu programın asıl amacına ışık tutuyor. Öğrencilere yönelik etkinlik düzenlemesine olanak sağlayan anlaşmaları yargı kararları ile kısmen durdurulan TÜGVA’nın, MEB’e bağlı okullarda yaz okulu etkinlikleri düzenleyeceği anlaşıldı. Programa dahil olan ilk yerlerin de İstanbul-Kartal’da 4 farklı okul olduğu biliniyor. Ortaokul öğrencilerine yönelik yaz okuluna “Kuran-ı Kerim, Ahlak Eğitimi ve Siyer” dersleri de eklendi.

Eğitim, “Telafide ben de varım” programı adı altında bir kez daha dinci-gerici kurumlara, cemaatlere devrediliyor ade-

ta. Mahkeme kararlarına rağmen MEB’in TÜGVA ile ısrarla süren ilişkisi tesadüf değil. Bu anlaşmalar, sermaye devletinin sürekli vurguladığı “dindar ve kindar nesil” söylemlerinden de bağımsız bir yerde durmuyor. Pıtrak gibi çoğalan imam hatip ortaokul ve liselerinin, anti-bilimsel eğitim müfredatları ve seçmeli ders adı altında zorunlu tutulan dini derslerin yanı sıra, gerici kurum ve cemaatler ile sağlanan anlaşmalar ile saldırılar daha kapsamlı bir hale getiriliyor. Bu arada, MEB’in telafi eğitimine STK’ları dahil etme açıklamasının hemen ardından tarrikatçı vakıf ve dernekler 2 Temmuz’dan sonra eğitim kurumlarında, okullarda

sürdürecekleri etkinlikleri, programları açıklamaya, yaygınlaştırmaya başladılar.

Eğitimin her kademesinde dinci-gerici temelde dönüşüm devam ediyor. “Dindar ve kindar bir nesil” hedefini açıkça söylemekten geri durmayan AKP iktidarı ise bu uğurda çok yönlü saldırılara imza atmayı sürdürüyor. Toplumun en hassas damarı üzerinden oynayanlar, din tüccarlığına bürünüp adeta milyonları uyuşturuyorlar. Çünkü sermaye devletinin bekası için en önemli araçlardan birisi hiç kuşkusuz ki dinsel gericiiliktir.

TÜGVA ve türevi gerici vakıflar çocukların ve gençlerin hangi eksikliğini telafi edebilir? Bunlar ancak çocukların itaatkar, gerici ve sorgulamayan modern köleler haline dönüşmesi yönünde “fayda” sağlayabilirler. Başta kendi sorunlarını göğüsleyebilecek güçte olan gençlik olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin, eğitimde yaşanan bu köklü, gerici dönüşüme dur demesi için mücadeleyi büyütmesi gerekiyor.

İstismarcı tarikatçıya “iyi hal”!

Sakarya’nın Akyazı ilçesinde, müridinin 12 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunduğu için tutuklu yargılanan Uşşaki tarikatı şefi Eyyüp Fatih Şağban’a “iyi hal indirim” uygulanarak cinsel istismar suçundan 10 yıl 5 ay hapis cezasına çarptırıldı.

12 yaşındaki kız çocuğuna cinsel istismarda

bulunan tarikatçı Eyyüp Fatih Şağban hakkında şikayette bulunan küçük kızın babası tarikatın saldırısına uğramıştı.

Şağban’ın çocuğa zincirleme istismar suçundan 22,5 yıl, çocuğu hürriyetinden yoksun kılma suçundan 26 yıl 3 aya kadar hapis cezası ile yargılandı ama 10 yıl 5 ay hapis cezası aldı.

Çorum Katliamı 41. yılında...

Katliamcı düzenden hesap sormaya!

Türk sermaye devletinin tarihi kanlı katliamlarla doludur. Cumhuriyetin kuruluşunun hemen ardından devlet tarafından, başta Kürt halkı olmak üzere ezilen ulus ve azınlıklara karşı birçok katliam gerçekleştirildi: Genç-Bingöl, Sason, Ağrı, Dersim...

Sonraki yıllarda devlet Kürtlerin, Alevilerin, Rumların yanı sıra ilericilerin, devrimcilerin katledilmesine de hız kazandırdı. Yükselen sosyal ve siyasal mücadeleyi bizzat kendi örgütlediği ve beslediği eli kanlı çeteler eliyle bitirmeyi amaçlıyordu.

Sermaye devletinin bizzat örgütlediği ırkçı-faşist çetelerin ve dinci-gerici tarikat örgütlenmelerinin saldırılarına hedef olan başlıca kesimlerden birini de ilerici birikime ve sol mücadeleye açık kimlikleriyle Alevi emekçiler oluşturuyordu. Sosyal mücadelenin ve sol hareketin yükseldiği 1970'li yıllar boyunda bu tür katliamlarla kayıtlara geçti. Devletin cinayet şebekeleri 1978 yılında önce Malatya'da, sonra da Maraş'ta Alevi emekçilerin kanını döktü. 12 Eylül askeri faşist darbesinin yolunu düzleyen bu katliam silsilesine son halklardan biri de Çorum'da eklendi.

Devletin yönlendirmesi ve koruması altındaki ülkücü faşist çeteler, 29 Mayıs 1980 günü Çorum'da Alevi emekçilerin ve devrimcilerin oturdukları bölgelere yöneltiler.

Faşist çeteler önce Alevi emekçilerin ve devrimcilerin oturdukları bölgelerin giriş çıkışlarını tuttular. Giriş çıkışlar esnasında onlarca ilerici-devrimci ve Alevi emekçi saldırının hedefi oldu.

Çorum'da Alevi emekçilerin oturdukları bölgelere yönelik saldırılara karşı devrimciler ve Alevi emekçiler birlikte barikatlar oluşturdular ve direniş örgütlediler. Bunun üzerine dönemin iktidarı tarafından sokağa çıkma yasağı ilan edil-

di ve barikatlar kaldırılmak istendi. Devrimcilerin ve emekçilerin kararlı duruşu karşısında barikatlar ilk etapta kaldırılmazken, ülkücülere yakınlığı ile bilinen polis derneği olan POL-BİR üyesi polisler bölgeye gelerek, saldırgan tutumlar ile barikatları kaldırdılar. Barikatların kaldırılmasından sonra faşist çeteler Alevi mahallelerine girerek saldırılarına hız kazandırdı.

29 Mayıs'ta başlayan ve Haziran ayı boyunca da süren saldırılara karşı emekçiler ve devrimciler de direnişlerini sürdürdüler.

Devlet desteğini arkasına almış ve bizzat onların tetikçiliğini yapan faşist çeteler tarafından 30 Haziran günü Alevi emekçilerin bulunduğu Milönü, Su Deposu, Nadık gibi bölgelerde katliamlar gerçekleştirildi. 30 Haziran-4 Temmuz yoğunlaşan katliam saldırısı sonucunda

yüzlerce Alevi emekçisi evlerini, her şeylerini geride bırakarak göç etmek zorunda kaldı.

Aynı günlerde ve sonrasında Alevi emekçiler ile direnen devrimciler gözaltına alındı, işkencelerden geçirildi. Alevi bölgelerinde evlerine gitmek isteyen emekçiler sokak ortasında faşistler tarafından kaçırıldı, işkencelere maruz kaldı ve yakılarak katledildiler.

29 Mayıs-4 Temmuz 1980 tarihleri arasındaki süre boyunca toplam 57 emekçi yaşamını yitirdi, yüzlerce emekçi yaralandı ve yüzlercesi yerlerinden yurtlarından edildi.

Devrimcilere, ilericilere, ezilen halklara ve mezheplere yönelik saldırgan-katliamcı politikalar devletin bir geleneği olarak süregeliyor. Kürt halkı ve Alevi emekçiler hala da şiddetle,

tehditle, imha ve asimilasyon saldırıları karşı karşıyalar. Mafyalaşmış, çeteleşmiş sermaye devletinin bizzat eğittiği ve donattığı bir faşist tarafından 17 Haziran'da HDP İzmir ilçe binasına yapılan saldırı ve Deniz Poyraz'ın katledilmesi, tarihi kanlı katliamlarla dolu olan sermaye devletinin katliamcı geleneğini devam ettirdiğinin en güncel örneklerinden biridir.

Dersim'den Maraş'a, Maraş'tan Çorum'a, Çorum'dan Sivas'a, Gazi'den sayısız hapisane katliamına, Suruç'tan Ankara Gar'ına, Diyarbakır'dan "hendek" katliamlarına tüm cinayetlerin altında bizzat sermaye iktidarının imzası vardır. İlericilerin, devrimcilerin, ezilen uluslara ve mezheplere mensup binlerce insanın katledilmesinden bizzat sorumlu olan eli kanlı sermaye devletinden hesabı emekçiler soracaklardır.

K. SÖNMEZ

BDSP'den Deniz Poyraz'ın ailesine ziyaret

Bugün de Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Deniz Poyraz'ın ailesini ve HDP'yi ziyaret ederek başsağlığı diledi. Ziyaret sırasında Fehime Poyraz dimdik duruşunu koruyarak "Siz de benim çocuklarımızı koruyun" dedi ve devrimcileri si-

kıca sarılarak kucakladı.

Ziyaret sırasında, dinci-faşist iktidarın saldırgan ve düşmanca tutumlarına devam etmesi, HDP'ye yönelik saldırıların tırmandırılması, HDP'yi kapatma adımlarını hızlandırması üzerine sohbet edildi.

İzmir'de 17 Haziran Perşembe günü HDP il binasına yönelik faşist saldırıda Deniz Poyraz katledilmişti. Cuma günü Poyraz'ın uğurlanmasının ardından Çimentepe HDP ilçe binasında taziye çadırı kurularak Deniz Poyraz'ın ailesine ve HDP'ye bir çok kurum, sivil toplum örgütü, ilerici, demokrat kişi ve kurumlar taziye ziyaretleri yaptılar.

Devletin katliamcı geleneğinin AKP-MHP iktidarı şahsında bir kez daha vücut bulduğu, bu vahşice saldırıyla HDP şahsında tüm topluma korku ve gözdağı vermenin amaçlandığı vurgulandı. Önümüzdeki dönem eylem ve etkinliklerle ilgili bilgi alışverişi ve sohbetler edilerek ziyaret son buldu.

KIZIL BAYRAK / İZMİR

*İstanbul Sözleşmesi'nin iptali
yok hükmündedir!*

**Hayatlarımızdan,
haklarımızdan,
geleceğimizden
VAZGEÇMİYORUZ!**

**İstanbul
Sözleşmesi'nin
iptali
YOK HÜKMÜNDEDİR!**

**Hayatlarımızdan,
haklarımızdan,
geleceğimizden
VAZGEÇMİYORUZ!**

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları-İEKK